

ОБЩИНА РАЗГРАД

ГОДИШЕН ДОКЛАД

ЗА НАБЛЮДЕНИЕ

НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ

НА ОБЩИНА РАЗГРАД 2014-2020 г.

ЗА 2016 г.

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

АПИ	Агенция пътна инфраструктура
АР «Абритус»	Археологически резерват «Абритус»
БФП	Безвъзмездна финансова помощ
ГРАО	Главна дирекция „Гражданска регистрация и административно обслужване“
ДБТ- Разград	Дирекция „Бюро по труда“ - Разград
ДГ	Детска градина
ДМА	Дълготрайни материални активи
ДМСГД	Дом за медико-социални грижи за деца
ДЯ	Детска ясла
ЕС	Европейски съюз
ЕСИФ	Европейски структурни и инвестиционни фондове
ЗРР	Закон за регионалното развитие
ЗОП	Закон за обществените поръчки
ЗПУО	Закон за предучилищното и училищното образование
ИКТ	Информационни и комуникационни технологии
ИСУН 2020	Информационна система за управление и наблюдение на средствата от ЕС в България 2020
МБАЛ	Многопрофилна болница за активно лечение
МЗ	Междинно звено
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
МОН	Министерство на образованието и науката
МСП	Малки и средни предприятия
МТСП	Министерство на труда и социалната политика
МУЦ-ТПО	Междучилищен център по трудово-политехническо обучение
НАПОС	Национална асоциация на председателите на общинските съвети в Република България
НАСОРБ	Национална асоциация на секретарите на общините в Република България
НЕЛК	Национална експертна лекарска комисия
НП	Неприложимо
НПО	Неправителствена организация
НСИ	Национален статистически институт
НСОРБ	Национално сдружение на общините в Република България
НТП	Начин на трайно ползване
НЧ	Народно читалище
ОБСНВ	Общинския съвет по наркотични вещества
ОИЦ	Областен информационен център
ОП	Оперативна програма
ОПОС	Оперативна програма „Околна среда“

ОП „РЧР“	Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“
ОПРР	Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020
ОПР на Община Разград	Общински план за развитие на Община Разград за периода 2014–2020 г.
ОУ	Основно училище
ПГПЧЕ	Професионална гимназия с преподаване на чужди езици
ПГССХВТ	Професионална гимназия по селско стопанство и хранително-вкусови технологии
ПГТС	Професионална гимназия по транспорт и строителство
ПГХТБТ	Професионална гимназия по химични технологии и биотехнологии
ПИЦ	Превантивно-информационен център по наркотичните вещества
ПКС	Професионалноквалификационни степени
ПМС	Постановление на Министерски съвет
ППЗРР	Правилник за прилагане на Закона за регионалното развитие
ПТГ	Професионална техническа гимназия
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
РБ	Регионална библиотека
РИМ	Регионален исторически музей
РУО	Регионално управление на образованието
СК	Спортен клуб
СКФ	Структурни и Кохезионни фондове
СНЦ	Сдружение с нестопанска цел
СОУ	Средно общообразователно училище
СУ	Средно училище
СЦР	Северен централен район
ТЕЛК	Териториална експертна лекарска комисия
ТСБ	Териториално статистическо бюро
УЗ	Учебно/и заведение/ия
УНИЦЕФ	Детски фонд на обединените нации (United Nations Children’s Fund, UNICEF)
УСШ	Ученическа спорта школа «Р. Бухтев»
УО	Управляващ орган
ХГ	Художествена галерия
ЦПЛР	Център за подкрепа за личностно развитие
ЦРД	Център за работа с деца
ЦУТНТ	Център за ученическо, техническо и научно творчество
ШК	Шахматен клуб
ЮНЕСКО	Организацията на обединените нации за образование, наука и култура

ВЪВЕДЕНИЕ

Наблюдението на изпълнението на общинските планове за развитие е регламентирано в Закона за регионалното развитие и Правилника за прилагане на ЗРР и има за цел постигане на ефективност и ефикасност на стратегическото планиране, програмирането, управлението и ресурсното осигуряване на регионалното и местно развитие. Годишният доклад за наблюдение на изпълнението на ОПР на Община Разград се разработва за всяка календарна година от периода на действие на плана, а орган за наблюдение на изпълнението му е Общински съвет – Разград.

Съгласно чл. 91, ал. 8 от ППЗРР, годишният доклад съдържа:

- Общи условия за изпълнение на ОПР на Община Разград, промени в социално-икономическите условия;
- Постигнат напредък по изпълнение на приоритетите и целите от ОПР;
- Предприети действия за осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на плана;
- Проекти, допринасящи за постигане на целите и приоритетите на ОПР и на областната стратегия за развитие;
- Заключение.

Постигнатите резултати, отчетени в Доклада, осигуряват информация за изготвянето на междинна и последваща оценка на ОПР на Община Разград.

Годишният доклад за наблюдение на изпълнението на Общинския план за развитие на Община Разград се отнася за 2016 година, но поради липсата на актуална статистическа информация, в някои случаи проследява промените в икономическото и социалното развитие на общината в периода 2013-2015 г.

В Годишния доклад за наблюдение изпълнението на ОПР на Община Разград за 2016 година са използвани данни от Националния статистически институт, ИСУН, Дирекция Бюро по труда – Разград, Национална база-данни „Население“, Регионална здравна инспекция - Разград, Общинска служба по земеделие – Разград, АПИ „Областно пътно управление“ – Разград, МБАЛ „Св. Иван Рилски – Разград“ АД, бюджета на Община Разград, както и данни, предоставени от МСП и отделните структурни направления на общинска администрация.

I. ОБЩИ УСЛОВИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОПР НА ОБЩИНА РАЗГРАД, ПРОМЕНИ В СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИТЕ УСЛОВИЯ.

1. Обща характеристика

През отчетната 2016 година не се наблюдават съществени промени в социално-икономическите условия в община Разград. Демографските показатели продължават да се влошават, но с по-слаби темпове спрямо предходните години. Статистиката отчита намаляване и застаряване на населението, сравнително ниски доходи и жизнен стандарт.

Общият брой на населението по постоянен адрес в община Разград към 31.12.2016 година е 66 687 души, което представлява повече от една трета (39%) от населението на

област Разград (172 501 души към 31.12.2016 г.). От него 64% живеят в град Разград, а останалите 36% в 21 села, намиращи се на територията на общината. Половата структура на населението (по настоящ адрес) не е балансирана, на 1000 мъже се падат 1091 жени.

Фигура 1: Население към 31.12.2016 г. по постоянен адрес

Източник: Национална база данни „Население“

Намалението на населението в общината през 2016 година спрямо 2015 година е с 210 души (0.31 %), при намаление от 312 души през 2015 г. спрямо 2014 г. (0.46 %). През 2016 година в някои от населените места – Дянково, Киченица, Недоклан, Побит камък Радинград, Раковски и Ясеновец е регистрирано увеличаване броя на населението, което ги отличава от общата тенденция.

По данни на НСИ намалението на населението в община Разград през 2015 спрямо предходната година е 1,5 %, при 0.7 % за страната и 1.2 % за Северен централен район. По възрастови групи намалението на населението в трудоспособна възраст е 664 души, а в под трудоспособна възраст – 84 души. Със 17 души нараства броят на населението в над трудоспособна възраст.

Таблица: Население под, в и над трудоспособна възраст

Период	Общо	под трудоспособна възраст	в трудоспособна възраст	над трудоспособна възраст
2013	49424	7259	30852	11313
2014	48914	7187	30224	11503
2015	48183	7103	29560	11520

Източник: Национален статистически институт

Коефициентът на възрастовата зависимост е особено важен показател. Самият коефициент измерва съотношението на броя на лицата в „зависима“ възраст (населението от 0-14 и на 65 и повече навършени години) на 100 лица от населението в

„независимите“ възрасти (15-64 навършени години). Данните показват, че от областите в Северен централен район най-благоприятни са стойностите в област Разград.

Таблица: Коефициент на възрастова зависимост

Коефициент на възрастова зависимост			
	2013	2014	2015
за страната	50,0	51,2	52,4
за Северен централен район	52,1	53,6	55,1
за област Разград	49,0	50,1	51,2
за област Велико Търново	50,9	52,3	53,8
за област Габрово	59,3	61,3	63,4
за област Силистра	53,3	55,3	56,8
за област Русе	51,0	52,4	53,7

Източник: Национален статистически институт

Намалението на населението като цяло и това в трудоспособна възраст до голяма степен се дължи на емиграционните и имиграционните процеси протичащи в общината. Механичният прираст, измерен като разлика между заселени и изселени лица, също бележи негативни тенденции. За последните три години (за които има данни в НСИ) – той е отрицателен: 2013 година – 0,48 %, 2014 година – 0,39 % и 2015 година – 0,65 %. Друга причина е естествения прираст на населението, изчислен като разлика между коефициента на раждаемост и коефициента на смъртност, който остава отрицателен за периода 2013-2015 година.

По данни на НСИ тенденцията за намаляване на населението е за цялата страна и в частност в област Разград (липсват данни на ниво община). Прогнозата е до 2020 година населението на област Разград да намалее с около 6%.

2. Социално-икономическа среда

Общинска икономика

Развитието на отделните подотрасли и сектори на общинската икономика запазват водещото й място в развитието на икономиката на Разградска област. Поради обстоятелството, че публикуването на данни от НСИ за отчетната година става в края на следващата календарна и информацията е на ниво област не е възможно да се представи актуална информация за 2016 г.

Продължава установената тенденция на доминиращо влияние на общинската икономика на ниво област. Разградската икономика показва леко повишение (с 1%) и произвежда над 71% от продукцията в областта, а реализираните нетни приходи от нея представляват около 75% от нетните приходи на ниво област.

Регистрирано е увеличение на произведената продукция за община Разград за 2015 г. с 5,12 % спрямо 2014 г., при увеличение на същата с 4,62 % за област Разград.

Увеличение показват и нетните приходи от продажби за 2015 г. с 5,88% за община Разград, спрямо увеличение от 4,65% за област Разград и 7,07% за СЦР.

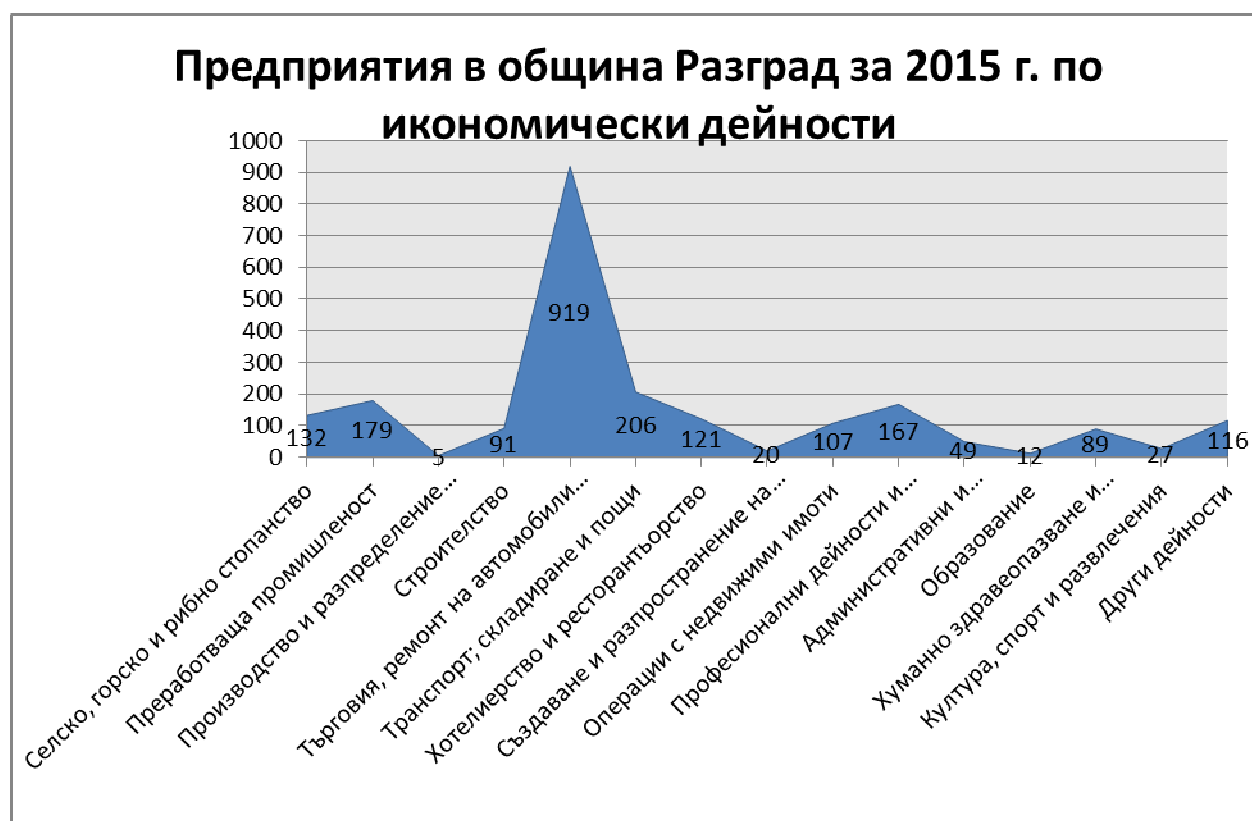
Фигура 2: Предприятия в община Разград за 2015 г. по групи предприятия

Източник: Национален статистически институт

В сравнение с 2014 г. общият брой на предприятията на територията на община Разград показва увеличение с 18 бр.

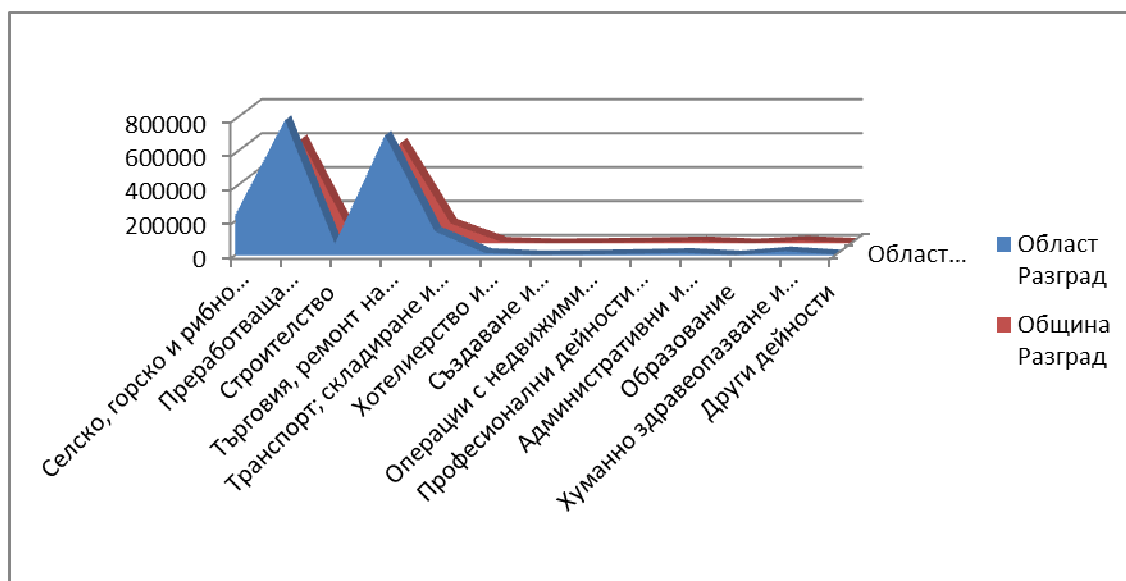
Фигура 3: Предприятия в община Разград за 2015 г. по икономически дейности

Източник: Национален статистически институт

В община Разград преобладават предприятията от сектор „Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети“ (41%). Предприятията от сектор „Преработваща промишленост“ са едва 8%, но относителния дял на приходите от продажби и на двете групи предприятия са почти равни (38-39%).

Фигура 4: Нетни приходи от продажби на нефинансовите предприятия по икономически дейности за 2015 година

Източник: Национален статистически институт

Нетните приходи от продажби като тенденция и структура на ниво област и община се припокриват. Най-съществен принос в общите приходи от продажби в област Разград заемат тези на община Разград. Продължава тенденцията за намаляване обема на приходи от производство и увеличаване на приходите от услуги на населението.

Фигура 5: Наети лица по трудово и служебно правоотношение в община Разград за 2015 г. по икономически дейности

Източник: Национален статистически институт

Следва да се отбележи, че наетите лица по трудово и служебно правоотношение в община Разград представляват 59% от общия размер на наетите в област Разград. Най-голям е относителният дял на лицата, наети в секторите „Преработваща промишленост“ (29%) и «Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети» (14%). Отбелязва се увеличение на средната годишна работна заплата на наетите лица през 2015 година с 3.2%, при 4.2% увеличение за област Разград.

Безработица и пазар на труда

Възстановяването на пазара на труда, макар и с по-бавни темпове спрямо 2015 г., продължава и през 2016 г. Едно от доказателствата за това е намалението с 1,94 пункта на коефициента на безработица (459 броя безработни), който към 31.12.2016 г. е 6,58%. Средногодишното ниво на безработица за община Разград през изминалата година е 7,6% (11.9% за 2015 г.).

Таблица: Равнище на безработица в общините на област Разград

Община	2013		2014		2015		2016	
	абсолютна стойност	%	абсолютна стойност	%	абсолютна стойност	%	абсолютна стойност	%
Завет	936	26,7	950	27,20	897	26,25	614	17,56
Исперих	2048	22,5	1787	19,60	1659	18,20	1408	15,45
Кубрат	1634	23,7	1525	22,10	1462	21,24	1154	16,77
Лозница	1180	29,9	1034	26,20	1012	25,67	829	21,02
Разград	2383	10,06	2106	8,80	2017	8,52	1558	6,58
Самуил	910	37,8	944	39,20	843	35,01	706	29,32
Цар Калоян	697	26,5	620	23,60	589	22,40	412	15,67
Област Разград	9788	17,8	8966	19,50	8479	16,30	6681	12,81

Източник: Дирекция „Бюро по труда“ – Разград

От общините в област Разград най-ниско е равнището на безработица в община Разград, което е два пъти по-ниско от това на ниво област (12,81%). Сравнена с другите общини – областни центрове в Северен централен район, община Разград е на предпоследно място по ниво на безработица (преди община Силистра).

Таблица: Коефициент на безработица в община Разград, България, СЦР и общини - областни центрове в СРЦ

Район, Област, Община	2013	2014	2015	2016
	%	%	%	%
България	11,8	10,7	10,1	8
Северен централен район	15,3	13,2	10,6	*
Област Разград	19,5	17,8	16,3	12,81
Община Разград	10,06	8,8	8,52	6,58
Община Силистра	11,9	10,2	8,9	8,27
Община Русе	5,6	4,3	4,49	3,35
Община Габрово	7	6,4	6,07	4,41
Община Велико Търново	6,5	5,3	4,91	3,76

Източник: Дирекция „Бюро по труда“ – Разград и НСИ

*Няма публикувани официални данни за 2016 г.

Данните на НСИ и Агенция по заетостта за развитието на пазара на труда през 2016 г. в страната показват, че въпреки продължаващия спад на безработицата, разкриването на работни места постепенно забавя ход. През IV-то тримесечие на 2016 година заетостта на населението между 15-64 навършени години в областите Велико Търново и Русе намалява в сравнение със същия период на 2015 г. Положителна тенденция на нарастване

на заетостта се наблюдава в областите Разград, Габрово и Силистра. Безработицата намалява, но това не винаги е добра новина. Често причината се дължи не на нови работни места, а на преминаване на част от безработните към редиците на икономически неактивните, включително и заради обезкуражаване, че могат да си намерят работа. В област Разград през 2015 г. икономическата активност (65,6%) се е увеличила в сравнение с 2014 г., но е по-ниска от тази в страната (69,3%) и в СЦР (67,6%).

Таблица: Регистрирани търсещи работа лица в община Разград

период	Регистрирани търсещи работа лица по възрастови групи и образование								
	Всичко	По възрастови групи				По образователен ценз			
		до 19 г.	от 20 до 29 г.	от 30 до 49 г.	над 50 г.	висше	средно-специално	средно общо	основно и по-ниско
2013	2383	14	337	994	1038	250	1070	103	960
2014	2106	1	274	829	1002	258	942	80	826
2015	2017	3	252	794	968	256	888	107	766
2016	1558	10	154	687	707	226	735	63	534

Източник: Дирекция „Бюро по труда“ – Разград

Към 31.12.2016 г. в бюрото по труда са регистрирани 164 безработни младежи до 29 г., като броят им намалява с 35,7% спрямо 2015 г. Делът им в общия брой регистрирани безработни намалява с 2.1 пункта и достига 10,5%.

Броят на регистрираните безработни над 50 г. в сравнение с 2015 г. също намалява (с 27%), достигайки до 707 лица. Въпреки, че делът им в общия брой на безработните лица намалява с 2,6 пункта, си остават най-многобройната група - 45,4%.

В професионалната структура на безработните най-голяма е групата на лицата със средно специално образование (47,2%). В сравнение с 2015 година най-голямо е намалението на безработните без образование следвани от тези със средно специално образование. Почти без промяна е групата на безработните с висше образование. Лицата с висше образование със специалности в областите на икономиката и правото са с най-голям дял сред безработните висшисти – 34,5%, следващо място се заема от специалистите в областта на техниката и технологиите – 23,0%, следвани от безработните в областта на услугите, транспорта и охраната – 12,4%. С най-малък относителен дял са безработните висшисти в областта на математиката и общественото 4,4%.

3. Бюджет на Община Разград - фактор за реализацията на ОПР

Един от основните приходоизточници за обезпечаване на дейностите и мерките залегнали в ОПР е общинският бюджет. Чрез него се финансират образователните, социалните, здравни и културни дейности, предоставяни от Община Разград, както и изграждането на инфраструктурата, административното и техническо обслужване на гражданите.

Бюджетът на Община Разград за 2016 г. е приет от Общински съвет – Разград с решение № 44/26.01.2016 г. и е в размер на 38 679 х. лв. след извършените актуализации в края на годината.

Приходи

Постъпленията по приходната част на бюджета са 37 419 х. лв., като изпълнението спрямо актуализирания план е 96,7%.

- Общият размер на приходите в държавните дейности за 2016 г. е 20 746 х. лв. в т.ч.:
 - Обща субсидия – 19 202 х. лв., предназначена за финансиране на държавните дейности;
 - Целеви трансфери - 639 х. лв., предназначени за вътрешноградски и междуселищни пътнически превози, за програми за временна заетост, Регионална библиотека, Регионален исторически музей, Общински съвет по наркотични вещества, трансфер от ПУДООС и др.;
 - Финансирания – 124 х. лв.;
 - Остатък от средствата за държавни дейности в началото на годината – 781 х. лв. и в края на годината – 828 х. лв.
- Приходите от местни дейности за 2016 г. са 16 673 х. лв. разпределени по следните приходоизточници:
 - Данъчни приходи – 4 574 х. лв.
 - Неданъчни приходи – 10 066 х. лв.
 - Субсидии и трансфери – 2 921 х. лв.
 - Финансирания – 2 076 х. лв със знак „-“.
 - Преходен остатък за местни дейности в началото на годината - 1 188 х. лв. и в края на годината - 1 884 х. лв.

Разходи

Общият обем на разходната част на бюджета е в размер на 34 707 х. лв. при уточнен план 38 679 х. лв., като изпълнението спрямо плана е 89,5%.

Разходите за държавни дейности /в.т.ч. и за дофинансирането им/ са 20 923 х. лв. и за местни дейности – 13 784 х. лв.

Разходите обезпечават функционирането на 15 училища, 22 детски градини, Спортно училище и 5 ЦПЛР - Ученическо общежитие, ЦУТНТ, ЦРД, УСШ и МУЦ-ТПО, две детски ясли с млечни кухни, 38 здравни кабинети, предоставянето на социални услуги. Финансирани са дейности за изграждане на инфраструктура и благоустрояване, провеждане на мероприятия в областта на културата и спорта.

За капиталови разходи са изразходвани общо 1 803 х. лв. в т.ч. от целева субсидия за капиталови разходи – 446 х. лв., от субсидия за държавни дейности и целеви трансфери от държавния бюджет – 703 х.лв., от преходен остатък – 127 х. лв., от собствени приходи - 513 х. лв., от ПУДООС – 12 х. лв. и от средства от Европейския съюз - 2 х. лв.

II. ПОСТИГНАТ НАПРЕДЪК ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРИОРИТЕТИТЕ И ЦЕЛИТЕ ОТ ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ.

ПРИОРИТЕТ 1: ПОВИШАВАНЕ НА КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТТА НА ОБЩИНСКАТА ИКОНОМИКА

Приоритетът включва четири специфични цели, реализирането на които ще допринесе за създаване на заетост, повишаване на доходите и подобряване на жизнения стандарт.

Специфична цел 1.1. Подкрепа за създаването и развитието на малки и средни предприятия

Мярка 1.1.1. Стимулиране на предприемачеството чрез създаване на подходящи условия

През 2016 г. на територията на бивш военен завод и Бизнес зона „Перистър“ са изградени или в процес на въвеждане в експлоатация:

„Изложбен център и административна сграда“ на фирмите САВ - ООД Разград и Алфа-хим ЕООД (ориентирувочна стойност на инвестицията 500 000 лв.);

„Сушилня за дървен материал и цех за обработка на масивна дървесина“ на ЕТ „Джемиле Горелска“ (ориентирувочна стойност на инвестицията 300 000 лв.);

Пункт за технически прегледи, автодиагностика и автомивка - „Автоконтрол –Р“ ЕООД (ориентирувочна стойност на инвестицията 350 000 лв.);

Пункт за технически прегледи за товарни автомобили - (ориентирувочна стойност на инвестицията 420 000 лв.).

Склад на едро за търговия с авточасти и автоаксесоари – „Интеркарс“ ЕООД, гр. София (Ориентирувочна стойност на основния ремонт 52 000 лв.);

Склад за търговия с промишлени стоки – „Агроленд“ ООД (Ориентирувочна стойност на инвестицията 120 000 лв.);

С цел промотиране на общинската Бизнес зона „Перистър“ са изразходени средства в размер на 6 000 лв. за поставяне на указателни и улични табели и електронни информационни табла. След успешни преговори, два оператора с оптичен интернет обслужват инвеститори и наематели в Бизнес зона „Перистър“.

Мярка 1.1.2. Развитие на общинската инфраструктура за подобряване на информационното и административно обслужване на бизнеса

На 26.02.2016 г. е сключен договор за предоставяне на БФП №BG05SFOP001-4.001-0013-C01 за изпълнение на проект „Осигуряване функционирането на Областен информационен център - Разград“ на стойност 314 595 лв. Основна цел на проекта е да осигури ефективното функциониране на Областен информационен център – Разград за повишаване информираността на гражданите относно политиките на Европейския съюз, Споразумението за партньорство между България и ЕС, управлението и изпълнението на програмите, съфинансирани от ЕСИФ и възможностите, които те предоставят през програмен период 2014 – 2020 г. За 2016 г. по проекта са проведени 34 информационни събития, 5 от които за проактивна работа с медиите, както и 2 информационни обиколки на общините в област Разград. Участие в събитията са взели общо 1 120 души, а предоставените консултации по телефон, електронна поща или на място в ОИЦ са 917 бр. Изразходваният финансов ресурс през годината е 29 943 лева.

С цел подобряване на административното обслужване и за обезпечаване изцяло всекидневната работа в отдела по гражданско състояние в общинската администрация са изразходени 1 600 лв. за поддръжка на програмен продукт ActWare, който освен че улеснява въвеждането на данни, осигурява и богата система за търсене на актове по различни критерии.

За подпомагане инициативите на МСП от м. април 2016 г. на общинската интернет страница www.razgrad.bg, секция „Инвестиционен профил“ се публикуват регулярни информации за възможности за кандидатстване на бизнеса по схеми и процедури,

финансирани от ЕСИФ, както и за свободните имоти/терени, подходящи за отдаване под наем/продажба на територията на община Разград.

Специфична цел 1.2. Развитие на ключови за региона производства, двигател на общинската икономика

Мярка 1.2.1. Разширение и модернизация на биотехнологичните производства

През 2016 година от „Балканфарма-Разград“ АД са реализирани инвестиции в размер на 3 601 х.лв., в т.ч. сгради – 236 х.лв.; машини и съоръжения – 3 274 х.лв.

„БИОВЕТ“ АД е извършило инвестиции за разширяване и модернизиране на производството в размер на 18 млн. лв.

Инвестициите на „СЕМПЕ 2“ ООД през изтеклата година за реконструкция на съществуващи ДМА и изграждането на нови складове са в размер на 1 131 279 лв., а тези на „Аграком“ ЕООД в размер на 272 000 лв. за закупуване на селскостопански машини и трактори.

Мярка 1.2.2. Развитие и модернизация на предприятията от хранително-вкусовата промишленост

Инвестиции в размер на 10,3 млн. лв. са извършени от „Амилум България“ ЕАД през 2016 г., от които 1,7 млн. лв. предназначени за подобряване на безопасността на труда, 1,85 млн. лв. за подобряване на качеството, 1,96 млн. лв. за подобряване на околната среда и 4,79 млн. лв. за подмяна на остаряло оборудване.

„МЛИН - 97“ АД през изтеклата година инвестира 157 х.лв. в закупуване на нови и обновяване на съществуващи дълготрайни материални активи. Най-голям е дялът на средствата, вложени за закупуване, обновяване и модернизиране на машини, съоръжения и оборудване – 74 х.лв.; за компютри, офис оборудване, интелектуални права и други – 70 х.лв. Около 5% от инвестициите са насочени към реконструкция и ремонт на сгради и 3% за закупуване на земя.

„РОКА СО“ ООД през изтеклата календарна година е направило инвестиции в размер на 193 х. лв. за движимо имущество и 628 х. лв. за недвижимо имущество. Фирмата е в процес на изграждане на складова база на площ от почти 5 000 м² и разширяване на производствените мощности към фуражното производство.

Специфична цел 1.3. Насърчаване на селскостопанското производство и ефективното използване на горскостопанските ресурси

Мярка 1.3.1. Ефективно използване на общинския поземлен фонд за подпомагане на селскостопанското производство и животновъдство

По данни от Общинска служба по земеделие – Разград в община Разград площите със селскостопанско предназначение през 2016 г. са 432 400 дка, от които обработваеми са 332 827 дка (77%), а използваеми 343 935 дка (80%), разпределени по начин на трайно ползване, както следва:

- ниви – 367 406 дка, в т.ч. обработваема земеделска площ – 332 827 дка (91%);
- трайни насаждения вкл. лозя – 18 308 дка. в т.ч. използваема земеделска площ 697 дка (4%) за плододаващи насаждения;

- ливади и пасища – 46 686 дка, в т.ч. използваема земеделска площ – 10 411 дка (22%).

Община Разград през изтеклата година, чрез отдаване под наем на земеделските производители, е предоставила 603 имота от общинския поземлен фонд с начин на трайно ползване „Нива“ и обща площ 3 663,453 дка. Получените приходи са в размер на 213 722 лв.

На собствениците и ползвателите на животновъдни обекти в подкрепа на дейността им са отдадени под наем 121 имота - общинска собственост с НТП „Мери и пасища“ и площ 9 283,926 дка. Получените приходи са в размер на 51 019 лв.

По сключените договори за отдаване под наем/аренда на общински земеделски имоти с НТП „Трайни насаждения“ и площ 1 732,146 дка Община Разград е получила приходи в размер на 52 138 лв.

Към 31.12.2016 г. с договори е учредено възмездно право на ползване върху имоти и части от имоти (общинска собственост) с обща площ 188 дка за устройване на пчелини. Получените приходи са в размер на 24 435 лв.

В подкрепа развитието на рибарството на концесия са предоставени язовирите в селата Липник, Балкански, Осенец и водоема в село Дряновец.

Мярка 1.3.2. Разработване и изпълнение на Програма за опазване и многофункционално стопанисване и използване на ресурси от общинските горски територии

Общинският горски фонд се стопанисва от Общинско предприятие „Разградлес“. През 2016 година са извършени планираните лесокултурни мероприятия в общинските гори, в т.ч.: отглеждане на горски култури от 184 дка и ново залесяване в размер на 8 дка. Паралелено с това е осигурена дървесина за населението, за промишлени нужди, както и за училища, детски градини, социални домове, кметства, ветерани от войната и др. в обем 43 100 м³.

Във връзка с изпълнение на горскостопанските дейности в горски територии, собственост на Община Разград, за 2016 година ОП „Разградлес“ е изразходвало финансов ресурс в размер на 69 552 лева за закупуване на оборудване с механизация и техника.

Специфична цел 1.4. Развитие на туризма като част от общинската икономика

Мярка 1.4.1. Реконструкция на съществуващата и изграждане на нова туристическа инфраструктура за обогатяване на предлагания туристически продукт

През 2016 г. за поддържане и подобряване на средата на паметниците на културата в гр. Разград (Мавзолей-костница, къщи-музеи „Д. Ненов“, „Станка и Никола Икономови“, АР „Абритус“ и Часовникова кула) са изразходени средства в размер на 948 лв.

Целева финансова подкрепа в размер на 13 160 лв. от Министерство на културата и от общински бюджет са усвоени в РИМ – Разград за редовни теренни археологически проучвания и теренна консервация на обект „Късноантична крепост Абритус“.

Мярка 1.4.2. Разширяване и обогатяване на съществуващите и изработване на нови туристически атракции

През 2016 година в рамките на фестивал „Античният Абритус“ са реализирани:

- театрално-музикална програма с античен сюжет
- базар на атрактивни занаятчийници и кулинарни щандове (за демонстрация на занаяти от Древен Рим и кулинарни дегустации на ястия по антични рецепти). Бе ситиуирано фотографско ателие с антични декори и костюми, където участниците и гостите на събитието можеха да се снимат в стила на античната епоха.
- спектакъл-ревю на традиционни римски облекла
- спортни състезания и игри от римската епоха
- военен полеви лагер
- демонстрация на римски бойни техники
- конно шествие

Всяко дете – участник или гост в събитията получи шлем-подарък /от картон/ за спомен от фестивалните дни и като мотив за участие в следващото издание на фестивала.

За събитията по време на фестивала бе изградена Арена за гладиаторски битки. Арената е част от идеен проект за изграждане на туристически атракцион – Римски военен лагер, занаятчийници в стила на античната епоха и представлява атракцион, който дава възможност на деца и младежи от Разград и гости на града да пресъздават бойни практики от античността, да участват в спортни игри и състезания. Арената е подходяща и за сцена, на която младите хора могат да изявят талантите си.

За действащата легионерска част към Клуба за исторически възстановки „Абритус“, която също взе участие във фестивала бяха изработени и закупени легионерски аксесоари: музикална тръба, гладиаторски и варварски шлемове, меч, щит, тризъбец, Лорика Мускулата на Деций Траян и ушити нови костюми за демонстрация на „Бойна техника“ и „Варварска атака“.

Съществуващите експозиции в културно-историческите обекти в община Разград бяха попълнени с нови експонати, предмети и документи:

- Етнографски музей кв. Вароша - нови дарения (предмети и документи), които обогатяват музейната експозиция;
- къща-музей „Анание Явашов“ - дарение на документи и фотографии от внучката на академик Явашов – Евгения Явашева, актриса и режисьор документи и фотографии, които допълват архива;
- къща-музей „Димитър Ненов“ – колекция от радиоприемници от средата на XX век, дарени от граждани;
- ХГ „Проф. Илия Петров“ - дарение от 4 картини от частна семейна колекция за фонда на галерията.

Мярка 1.4.3 Развитие на алтернативния туризъм

През 2016 г. бе поставено начало на нов проект в подкрепа развитието на събитийния туризъм в общината. За пръв път в къща-музей „Проф. Димитър Ненов“ бяха проведени Европейски дни на наследството. Разград стана част от културния живот на Европейския континент с проекта „Вино кантабиле“ на цигуларя Хари Ешкенази,

реализиран съвместно с Разградска филхармония "Проф. Димитър Ненов". Размерът на инвестицията е 500 лв.

Културният живот на Община Разград съхранява традициите и предвижда нови събития за утвърждаване творческите постижения на гилдията на художниците и фотографите, както и на писателската общност в Разград. Специално внимание се отделя на децата и младежите с дарба в областта на изкуствата, на младите автори. Отдава се дължимото и на утвърдените творци, за да има приемственост в създаването на културното наследство на Лудогорието. Независимо от ограничения финансов ресурс за неговото поддържане, няма отстъпление от качеството на културния продукт, генерират се възможности за представянето му с модерни ресурси – творчески концепции, маркетингови и мултимедийни средства.

Мярка 1.4.4. Разширяване дейността на общинския Туристически информационен център

През октомври 2016 година Община Разград беше удостоена с „Диплом за изключителни заслуги в развитието на туризма в България през четири сезона“ на „Девети черноморски туристически форум“, организиран от Министерство на туризма, Община Варна и Варненска туристическа камара. Черноморският туристически форум е предназначен за професионалисти в сферата на туризма, а основна тема на форума, беше „България- дестинация за четири сезона“. Основен акцент бе поставен върху Археологически резерват „Абритус“ (финалист в категория „Туристическа атракция/обект“ за Годишните награди 2016 на Министерство на туризма) и разположените в него постоянна археологическа експозиция и Интерактивен музей.

ПРИОРИТЕТ 2: УСТОЙЧИВО ИНТЕГРИРАНО ТЕРИТОРИАЛНО РАЗВИТИЕ

Приоритетът включва 4 специфични цели с реализацията на които се цели обезпечаване на плановата и проектна осигуреност на общината, цялостно интегрирано развитие, доизграждане на техническата инфраструктура, опазване на околната среда за подобряване жизнения стандарт на населението.

Специфична цел 2.1. Подобряване плановата осигуреност и проектно обезпечаване на инвестиционни инициативи

Мярка 2.1.1. Изготвяне на устройствени планове за територията на общината и за град Разград

През 2016 г. по сключения договор с „Национална агенция за териториално устройство“ ООД, град София бе изготвен проект на общ устройствен план на Община Разград, който е внесен за съгласуване в РИОСВ – Русе и предстои да бъде съгласуван от МРРБ. Изразходеният финансов ресурс за годината по договора е в размер на 13 680 лв.

Мярка 2.1.2. Изготвяне на инвестиционни проекти и проектопредложения за финансиране чрез оперативните програми, бюджета и други източници

Във връзка с кандидатстване на Община Разград с проектно предложение по инвестиционен приоритет „Образователна инфраструктура“ по приоритетна ос 1 на ОПРР е възложено изготвяне на инвестиционен проект за изграждане на физкултурен салон на ПГПЧЕ „Екзарх Йосиф“ и ОУ „Н Й. Вапцаров“ на стойност 30 000 лв.

Специфична цел 2.2. Интегрирано развитие на гр. Разград

Мярка 2.2.1. Благоустрояване и естетизиране на вътрешноквартални пространства и зелена система, изграждане и иновиране на места за игра, спорт и отдих

В рамките на инвестиционната програма за устойчиво и интегрирано градско развитие на Община Разград 2020 по ОПРР бе подадено и одобрено проектно предложение „Паркоустрояване на зелените площи в кв. „Орел“, град Разград“ на стойност 5 948 845 лв.

Подменена е настилката на спортни площадки в жилищни квартали „Васил Левски“, „Освобождение“ в кв. 54 - 157 на гр. Разград и настилката от изкуствена трева на тенис – корт в двора на училище „В. Левски“ – 104 618 лв.

Съвместно с „Ротари клуб – Разград“ е изградена нова баскетболна площадка и инфраструктурата между улица „Трапезица“ и „СЕМПЕ-2“ ООД гр. Разград на стойност 16 490 лв.

Извършено проектиране за изграждане на две нови детски площадки в Северен градски парк и зад блок „Палма“ гр.Разград.

През годината са оформени 5 къта за почивка на открито на територията на Бизнес зона „Перистър“ – вложените материали са реновирани компоненти, демонтирани от централна градска част по Проект „Създаване на зелена и достъпна градска среда в централна градска част на град Разград“.

Мярка 2.2.2. Изграждане и рехабилитация на многофункционални бази за културни, спортни и други алтернативни занимания и дейности

Продължават ремонтните работи по спортна зала „Абритуc“ гр. Разград (подменени са стенни и покривни панели, облицовка и настилка от теракотни плочи, монтирана е алуминиева и PVC дограма, окачени тавани в санитарни помещения и съблекални, многофункционално електронно табло, подменени са В и К, ел. и отоплителната инсталации. Предстои монтаж на отоплителни и осветителни тела, монтаж на седалки и окачен таван). Финализирана е процедурата за избор на изпълнител на пожароизвестителна система, система за гласово оповестяване, вентилационна система за отвеждане на дим и топлина, и мълниезащитна инсталация. Изразходеният финансов ресурс е в размер на 94 903 лв.

През 2016 г. по ОПРР, в рамките на инвестиционната програма на Община Разград бе подадено проектно предложение „Ремонт, обновяване на материално – техническата база и мерки за енергийна ефективност в образователните институции на територията на град Разград“. Елемент от обектите, предмет на интервенция по проекта е изграждането на физкултурен салон към ПГПЧЕ „Екзарх Йосиф“ и ОУ „Н.Й. Вапцаров“. Проектното предложение е одобрено от МЗ при Община Разград.

Мярка 2.2.3. Рехабилитация и доизграждане на уличната инфраструктура, мостови съоръжения, подлези и паркинги

През 2016 г. са изградени три нови паркинга с 45 места на територията на Бизнес зона „Перистър“, монтирани са ограничители на скоростта на централните артерии в зоната за регулация на трафика. На територията на бизнес зоната са монтирани 8

декоративни стълба и улични указателни табели в помощ на бизнеса, добавени са и табели с административни адреси.

През 2016 г. за ремонт на улици в общината са изразходени 267 009 лв.

Извършено е почистването на зелената ивица между двете платна на бул. „Априлско въстание“, в района между кръстовищата на булеварда с ул. „Перистър“ и ул. „Странджа“ и е поставен тръбно-решетъчен парапет.

Затворен е отворът на подлез срещу бензиностанция „Ромпетрол“, град Разград. Стойността на вложения финансов ресурс е 12 000 лв. За пътна сигнализация са изразходени 105 258 лв.

Стойността на разходите за зимно почистване на общинската пътна мрежа е 62 530 лв.

Мярка 2.2.4. Реконструкция и обновяване на здравната, образователната, социалната и културната инфраструктура с мерки за енергийна ефективност

По подаденото през 2016 г. от Община Разград проектно предложение „Ремонт, обновяване на материално-техническата база и мерки за енергийна ефективност в образователните институции на територията на гр. Разград на стойност 9 853 637 лв. се предвижда да бъдат изпълнени дейности, насочени към създаването на съвременна образователна среда в 11 обекта – Детски ясли „Звездици“ и „Слънчево детство“, Детски градини „Райна Княгиня“, „Славейче“, „Митко Палаузов“, „Шестте ястребинчета“, „Зорница“, „Приказка“ и „Незабравка“ и ОУ „Н. Й. Вапцаров“ и ПГПЧЕ „Екзарх Йосиф“, както и изграждането на физкултурен салон, обслужващ двете училища. Заложените в проектното предложение строително-монтажни работи ще са в изпълнение на мерки за енергийна ефективност и укрепване, безопасност при експлоатация, хигиена, здраве, достъпна среда, ремонт и благоустрояване на прилежащи дворни пространства.

За модернизиране и поддържане на материално – техническата база на детските ясли и здравните кабинети в училищата и детските градини през 2016 г. са извършени следните мероприятия:

- Поставен ламиниран паркат в три групи на ДЯ „Слънчево детство“ гр. Разград и са закупени нови легла за групите. Извършен е основен ремонт на административната част и на главно електрическо табло.

- Във функциониращите 38 здравни кабинета (21 към детските заведения и 17 към училищата) през 2016 г. са подновени подовите настилки с ламиниран паркет и поетапно се осигуряват технически средства – лаптопи, електронни апарати за измерване на кръвно налягане и др.

По отношение на социалната и културна инфраструктура:

- Извършен е текущ ремонт на сградата на филхармонията – 5 004 лв.
- По мярка М02-01 на Проект „Красива България-2016“ е изпълнено проектно предложение „Осигуряване на материална база за предоставяне на резидентна социална услуга Център за настаняване от семеен тип, чрез вътрешно преустройство на етажи от сградата и внедряване на мерки за енергийна ефективност“. Стойността на реализираните строително-монтажни работи е 102 420 лв.
- Ремонт покрив на ниско тяло на Дом за стари хора – 2 312 лв.

- Реализиран проект „Реконструкция и модернизация на съществуваща материална база за предоставяне на социалната услуга Дневен център за деца с увреждания гр. Разград“, финансиран по Фонд „Социална закрила“ на МТСП и от Община Разград. Извършени са дейности по ремонт на покрив и отстраняване на течовете на част от покривната конструкция на три от петте блока на сградата на бивш ДМСГД на стойност 20 416 лв.

Във връзка с изпълнение на дейности по енергийната ефективност през 2016 г. са извършени:

- енергийно обследване и изготвен технически паспорт на сградата на ПТГ „Шандор Петьофи“ гр. Разград – 6 100 лв.
- енергийно и техническо обследване на сградата на общинска администрация Разград – 15 960 лв.

Следва да се отбележи, че през 2016 г. има значителен напредък по отношение реализирането на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради на територията на община Разград. В края на годината разплатените суми по сключените 10 бр. договори за целево финансиране са в размер на 130 646 лв. Сумите са за извършване на обследвания за установяване на техническите характеристики на сградите и изготвяне на технически паспорти и енергийни обследвания и сертификати на сградите.

Мярка 2.2.5. Реконструкция и доизграждане на мрежите и системите за водоснабдяване, отпадни и повърхностни води

Осигурени са целеви средства от държавния бюджет в размер на 2 626 042 лв. за реконструкция на водопроводната мрежа в ж.к. „Орел“ гр. Разград. След проведена процедура по ЗОП е сключен договор с изпълнител, а строителните работи започнаха в западната част на жилищния квартал. През изтеклата година са изплатени авансово 513 000 лв.

Мярка 2.2.6. Подобряване на битовите условия, в т.ч. за уязвими групи от населението, чрез доизграждане и развитие на подходяща техническа инфраструктура

В съответствие със заложените срокове в инвестиционната програма на Общината проектните предложения за изграждане на социални жилища и център за работа с деца на улицата ще бъдат подадени за финансиране в средата на 2017 г.

За поддръжка и ремонт на сгради общинска собственост и съоръжения (в т.ч. общински жилища) през 2016 г. от бюджета на Община Разград са разходени средства в размер на 128 393 лв.

Мярка 2.2.8. Подобряване на състоянието на съществуващите системи и техническата инфраструктура в централното градско ядро за повишаване сигурността на населението

След проведена процедура по ЗОП в края на 2016 г. е сключен договор за доставка, монтаж и пускане в експлоатация на система за видеонаблюдение в централната градска част. Инвестицията в размер на 22 793 лв. ще бъде реализирана в началото на 2017 година.

В края на годината е сключен и договор за доизграждане на участъци от улично осветление в гр.Разград на стойност 45 000 лева. Изпълнението ще се извършва през 2017 година.

Извършено е замерване на защитни заземления на уличното осветление в Община Разград.

Разходът за улично осветление в град Разград и селата е 284 066 лв., а за ремонт и поддръжка са инвестирани 61 227 лв.

Мярка 2.2.9. Изграждане и модернизиране на сгради и инфраструктура с административни и обществени функции за подобряване на предоставените услуги

През 2016 г. е извършен ремонт на изложбената зала на бул. „България“ в гр.Разград. Инвестицията е на стойност 5 449 лв.

Специфична цел 2.3. Доизграждане и развитие на техническата инфраструктура за засилване на икономическото и социално-териториално сближаване на територията на общината.

Мярка 2.3.1. Реконструкция и рехабилитация на общински пътища, свързващи населените места и уличната мрежа в селата.

Ремонтиран е общински път RAZ 2110 /RAZ 1113, Разград - Дянково/ - железопътен прелез Ясеновец – /III-205/, до депо за ТБО, от км. 0+000 до км. 3+024. Извършените дейности са на стойност 224 514 лева.

През изтеклата година за ремонтни дейности на уличната мрежа в почти всички села на територията на общината са вложени 107 009 лв.

Мярка 2.3.2.Реконструкция и модернизация на републиканската пътна мрежа.

По данни на АПИ „Областно пътно управление“ – Разград през 2016 година по републиканската пътна мрежа на територията на община Разград са извършени следните дейности:

1. Превантивен ремонт на път III-204 „Разград – Благоево“ от км 0+000 до км 13+174, на стойност 4 659 057,17 лева с ДДС и източник на финансиране ПМС № 85/15.04.2016 година. Извършен е локален ремонт на слабите места на пътната настилка, студено фрезование и студено рециклиране на настилка. Положен е изравнителен пласт асфлатова смес със средна дебелина 4 см, хоризонтална и вертикална маркировка, отстранена е храстовидната растителност и единични дървета, почистени са водостоци и отводнителни улеи и др. В резултат на ремонта е подобро експлоатационното състояние на участъка, осигурено е удобство при пътуване и транспортиране на товари по това направление на републиканската пътна мрежа на територията на община Разград.
2. Превантивен контрол на път III-4902 „II-49 - Побит Камък – Завет - III-205 (Веселец)“ от км 0+000 до км 28+761, на стойност 761 999 923,75 лева с ДДС и източник на финансиране ПМС № 85/15.04.2016 година, изменено с ПМС № 113/05.05.2016 г. В община Разград се намира участък от км 0+000 до км 8+600. Стойността на ремонта за този участък е 298 993 лв. с ДДС. Извършени са кърпежи, положен е единичен износващ пласт, почистени са всички съоръжения, в резултат на което е подобро цялостното състояние на пътя. Това от своя страна води до подобряване комфорта и безопасността на пътуващите и намалява разходите за амортизация и гориво.
3. Извършени са текущи ремонти на републиканската пътна мрежа на територията на община Разград на обща стойност 268 228 лв. с ДДС включващи:
- Текущ ремонт и поддръжане – 197 602 лв.;

- Горизонтална маркировка на път II-49, III-205 и III-4902 - 44 689 лв.;
- Монтиране на стоманена предпазна ограда - 25 937 лв.

Мярка 2.3.4. Подобряване на публичната инфраструктура в селските райони на общината.

В рамките на Националната кампания „За чиста околна среда-2016“ от ПУДООС са финансирани проекти в населените места Гецово, Киченица, Осенец, Побит камък и Топчии и са изпълнени дейности, свързани с почистване и благоустрояване на зелените площи, изграждане на нови детски площадки, изграждане на кътове за отдих и монтиране на спортни игрови съоръжения. Общата стойност на изпълнените работи възлиза на 50 000 лв.

В изпълнение на мярката през 2016 г. са извършени и следните дейности:

- ремонт покрив на сградата на здравна служба с. Недоклан – 657 лв.
- ремонт покриви на кметствата в селата Радинград, Гецово, Ясеновец и Балкански – 13 997 лв.
- ремонт в сградите на кметство Дряновец и Островче – 1 608 лв.
- ремонт в сградите на кметството и читалището в село Липник – 7 359 лв.
- ремонт в сградата на Младежки дом с. Благоево – 7 021 лв.
- подмяна дограма в сградите на кметство Пороище, Просторно и Осенец – 7 652 лв.
- подмяна дограма в сградата на ОУ «Кирил и Методий» с. Киченица на стойност 940 лв.
- ремонт стара сграда на ОУ «Св. св. Кирил и Методий» с. Ясеновец на стойност 15 222 лв.
- ремонт покриви на 4 детски градини в селата – 9 000 лв.

Специфична цел 2.4. Подобряване качеството на живот на населението чрез осигуряване на благоприятна околна среда и опазване на природата.

Мярка 2.4.2. Запазване на биоразнообразието чрез поддържане на биоравновесието.

През 2016 г. за строително ремонтни работи в „Приют за безстопанствени животни“ – гр. Разград са изразходени 32 000 лв. от общинския бюджет и 800 лв. от дарения. Строителните работи са свързани с изграждане на открита бетонова площадка и закрити клетки за кучета.

Разходът за поддържане на зоокъта в град Разград е на стойност 74 051 лв.

Мярка 2.4.3. Планиране, управление и поддържане на зелената система.

Извършено е заснемане на съществуващата декоративна дървесна растителност в гр. Разград. Направените разходи възлизат на 5 000 лв., които са покрити от бюджета на Община Разград. През 2017 г. дейностите ще продължат с нанасяне на заснетата растителност в софтуерен продукт. За обновяване на амортизираната дървесна растителност е извършена доставка на посадъчен материал на стойност 4 056 лв.

На територията на Бизнес зона „Перистър“ са засадени 40 бр. декоративни и 80 броя плодни дървета за засенчване на новоизградени паркинги и оформяне на зелената система в зоната, изпълнени са мероприятия по окастряне на сухи клони и храстова растителност – стойност на инвестицията 1 000 лв.

През есента на 2016 година Община Разград чрез Общинското предприятие „Паркстрой“ извърши почистване на поречието на река Бели Лом от дървесна и тревна растителност. Почистен е района от Автогарата до бившия месокомбинат.

Мярка 2.4.4. Подобряване управлението на отпадъците.

Подписан е договор между Община Разград и ПУДООС за съвместно изпълнение на проект „Пилотни модели за екологосъобразно събиране и временно съхраняване на опасни битови отпадъци“ по Българо-швейцарската програма за сътрудничество“ на територията на община Разград. По договора през 2016 г. не са извършвани разходи.

На общинско депо за битови отпадъци са извършени отгледни грижи на рекултивираната повърхност на стойност 13 828 лв. Съгласно условията на договора сумата ще се изплати на изпълнителя с окончателното плащане по договора за рекултивация на обекта. Финансирането на обекта се извършва от ПУДООС. От началото на изпълнение на дейностите за рекултивация на обекта разходите възлизат на 1 353 512 лв.

ПРИОРИТЕТ 3: СЪЗДАВАНЕ НА УСЛОВИЯ ЗА РАЗВИТИЕ И ПЪЛНОЦЕННО ИЗПОЛЗВАНЕ НА ЧОВЕШКИЯ РЕСУРС

Приоритетът включва мерки, които целят постигането на пет специфични цели, свързани с подобряване достъпа до качествено образование, повишаване образователното ниво и трудовата заетост на населението, осигуряване на равен достъп до качествени здравни услуги, подобряване и надграждане на социалните услуги в общността с цел социалното изключване и изолация, както и създаване на условия за богат културен живот, спорт и свободно време.

Специфична цел 3.1. Подобряване достъпа до качествено образование и повишаване образователното ниво на населението.

Осигуряването на равен достъп до качествено образование е основна цел на образователната политика на Община Разград.

През 2016 година в 22-те детски градини и 22-те училища към 01.12.2016 г. са се обучавали общо 7 605 деца и ученици.

Финансирането на функция „Образование“ и през 2016 година заема най-голям относителен дял от бюджета на Община Разград - 15 752 540 лв. (45,4%)

Мярка 3.1.1. Оптимизиране и ефективно използване на образователната инфраструктура.

През 2016 г. с влизането в сила от 01.08.2016 г. на Закона за предучилищното и училищното образование в системата на институциите в образованието в Община Разград настъпиха следните промени:

1. По силата на Закона общинските целодневни детски градини се преименуваха в *детски градини*.

2. Със заповед №РД-14-123 от 07 юли 2016 г. на министъра на образованието и науката Професионална гимназия по селско стопанство и хранително-вкусови технологии „Ангел Кънчев“ град Разград получи статут на общинско училище.

3. Извънучилищните педагогически учреждения – ЦРД, ЦУТНТ, УСШ и Общежитие за средношколци по силата на Закона станаха центрове за подкрепа за личностно

развитие, като ЦРД, ЦУТНТ и УСШ запазиха наименованието си, а Общежитие за средношколци се преименува в Ученическо общежитие.

4. Съгласно разпоредбите на Закона, от 01.08.2016 г. СОУ „Христо Ботев“, гр. Разград стана средно училище.

5. С Решение №211 по Протокол №15 от проведено заседание на Общински съвет-Разград, Междуучилищен център по трудово-политехническо обучение в гр. Разград се преобразува в Център за подкрепа за личностно развитие - Междуучилищен център по трудово-политехническо обучение.

Необходимостта от оптимизация на мрежата от училища в България и на вътрешната структура е постоянна поради няколко причини – продължаващи демографски промени в страната, стремежа на училищата за повишаване ефективността на разходите, големия дял на персонала в предпенсионна възраст. Националната програма „Оптимизация на училищната мрежа“ е механизъм, чрез който се регулират процесите на адаптиране на образователните структури както към интересите и потребностите на децата и учениците, така и към спецификата и потребностите на пазара на труда в региона. През 2016 г. всички общински училища, с изключение на ПГПЧЕ «Екзарх Йосиф», са участвали в Национална програма „Оптимизация на училищната мрежа“, Модул «Оптимизиране на вътрешната структура на училищата, детските градини и самостоятелните общежития», чрез която се предоставят допълнителни средства за изплащане на обезщетения на персонала. За 2016 г. по този модул са изплатени общо 340 346 лева.

Оптимизацията на училищната мрежа обхваща и извършване на дейности в насока подобряване и модернизиране на материално-техническата база, която е важна предпоставка за осигуряването на добро качество на образованието. Ремонтни дейности през 2016 година са извършени в 15 общински училища на обща стойност 77 712 лв. /освежаване и боядисване на класни стаи и коридори, смяна на осветление, ремонт на фасада, ремонт на тоалетни, подмяна/боядисване на подова настилка, подмяна на дограма и др./. В детските градини на територията на общината са извършени строително-ремонтни дейности /ремонт покриви и сгради, подмяна дограма/ на стойност 38 175 лева.

Мярка 3.1.2. Развитие на алтернативни форми на обучение. Образование, обучение и учене през целия живот.

Добре подготвените специалисти са един от основните фактори за постигане на добро качество на подготовка на младите хора и техните по-нататъшни успехи. Затова системното повишаване на квалификацията на педагогическите кадри в община Разград винаги е било важна задача. С цел повишаване мотивацията на учителите и на директори и обогатяване на техния професионален опит и умения, Община Разград организира през през 2016 г.:

Семинар на тема: „Прилагане на интерактивни методи при работа с ученици“ с общ брой участници 44, на стойност 808 лева.

Обучение на директори на детски градини по прилагане разпоредбите на ЗПУО с представители на 20 детски градини, на стойност 370 лева.

Съвместно със Сдружение „Образование и бъдеще“ обучение по Програма „Еразъм+“, в което се включиха 61 директори и учители, на стойност 300 лева.

Директори на детски градини на делегиран бюджет и финансисти се включиха в обучение на тема ”Финансово управление и контрол в публичния сектор. Инвентаризация. Независим контрол и одит, осъществяван от Сметната палата.”

Финансисти и счетоводители участваха в обучение на тема „Начисляване на амортизации в бюджетните организации“.

Директорите на 21 детски градини и представители на дирекция „Хуманитарни дейности“ в Община Разград преминаха обучение във връзка с въвеждане на държавните образователни стандарти, касаещи дейността им.

За повишаване квалификацията на учителите и тяхното кариерно развитие се организират и други вътрешноучилищни и извънучилищни квалификации на регионално и национално ниво. По данни на училищата и детските градини общо 277 педагогически специалисти са участвали в различни квалификационни форми за непрекъснато повишаване на квалификацията си. 10 са учителите, придобили нови педагогически специалности и образователно-квалификационни степени, 4-ма са придобили степени на ПКС. 14 педагогически специалисти са преминавали обучение по Оперативни програми и проекти, а 12 – са участвали в различни направления по Национална програма „Развитие на педагогическите специалисти“.

Всички професионални гимназии са регистрирани по програма „Учене през целия живот“ - EPALЕ с подкрепата на Програма „Еразъм +“ и организират курсове за повишаване на квалификацията и преквалификация на работещите с цел тяхната по-добра социална реализация и намаляване на безработицата.

Мярка 3.1.3. Образователна среда за активно социално приобщаване.

Осигуряването на обхвата на децата в задължителна училищна и предучилищна възраст е приоритет в образователната политика на Община Разград. През учебната 2015/2016 година от училищата са отпаднали 7 ученици. Във връзка с намаляване дела на преждевременно напусналите и изграждане на стимули за учене и условия за пълноценно участие в училищната общност, както и реинтеграция на отпаднали вече от системата ученици през 2016 година са осъществени следните дейности:

- осигурен е специализиран превоз на учениците до 16-годишна възраст от населени места, в които няма училища до средишните училища;
- обезпечаване на ДГ - села на територията на община Разград с познавателни книжки и помагала за подготвителните групи – на стойност 1 452 лв., за 65 деца;
- ремонтни дейности по сградния фонд на общинските училища и детски градини;
- открити практики в детските градини по населени места с деца от уязвими групи с цел мотивиране на родителите да изпращат децата си на детска градина и за усвояване на българския книжовен език;
- извършени проверки в ДГ и УЗ за посещаемостта на децата и учениците;
- използване на базата данни от ГРАО за проследяване записването на децата и учениците в задължителна предучилищна и училищна възраст - къде са записани, какво е движението на тези деца в рамките на образователната система;
- наличието на екипна работа между заинтересованите страни (училище, родители, местни институции) за издирване на непосещаващите, предотвратяване на отпадането и преждевременното напускане на училище и за реинтеграцията на вече отпадналите;
- среща с родители на деца, непосещаващи училище, решаване на казуси;
- изграждане на позитивна образователна среда;
- включване на максимален брой заинтересовани страни в организиране на свободното време - ваканционни дейности, общински инициативи, мероприятия на музеи, читалища и библиотеки и участие в извънкласни дейности в центровете за личностно развитие - ЦРД, ЦУТНТ, УСШ, МУЦ-ТПО;
- включването на обществени възпитатели от *Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните* при

идентифициране на семейства и деца в риск и работата с тях. През 2016 г. комисията се е занимавала с 42 проявени лица. Спрямо общия брой на малолетни и непълнолетни в общината (6708) делът на проявените е 0.62%.

Осъществява се широка превантивна дейност сред учащите във връзка със случаите на агресивни прояви и тормоз сред учениците. Идентифицират се рисковите групи и рисковите фактори на ниво община и на тази база училищните комисии разработват конкретни програми за индивидуална работа с малолетните и непълнолетните. В община Разград функционира от няколко години *Младежки общински съвет по наркотични вещества*, ПИЦ. През цялата 2016 г. по график бяха обхванати учениците от 1 до 12 клас от училищата в община Разград чрез изнасяне на лекции, беседи, презентации по темите, свързани с наркотиците, алкохола и тютюна и енергийните напитки, участия в ежегодния конкурс „Живот без дрога“, в информационни срещи, в общински инициативи и кампании. Обявена е открита „гореща линия“, която се обслужва от психолози, педагози и психиатър. Разработени са превантивни програми за различните етапи на училищно обучение. При срещите в училищата с експертите от ОБСНВ и ПИЦ са обхванати 1 800 ученици. Изразходваните средства от бюджета на Общински съвет по наркотични вещества за дейности, обучения и превантивни материали са общо 12 235 лева.

От 7605 деца и ученици в детските градини, училищата, професионалните и профилираните гимназии на територията община Разград, по данни, предоставени от директорите им, са установени потребности от предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие за 13,06% от децата и учениците на територията на община Разград, както следва: със специални образователни потребности – 172, което е 2,26%, 175 с изявени дарби – 2,3%, 647 в риск от социално изключване – 8,5%.

Осигуряването на допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците със специални образователни потребности и хронични заболявания и успешното им интегриране с подкрепата на ресурсни учители и други педагогически специалисти се осъществява от детските градини, училищата, центровете за подкрепа за личностно развитие, РУО на МОН и Регионалният център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование, с подкрепата на общината чрез изпълнението на дейности, заложи в общинската програма за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в системата на предучилищното и училищното образование. През 2016 г. бе приет Анализ на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Разград, който е индикатор и ориентир при разработването на Областната стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в Област Разград.

В град Разград функционира Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование - Разград, който осъществява дейности, свързани с организационно и/или методическо подпомагане квалификацията на педагогическите специалисти и с провеждане на държавната политика за подкрепа на процеса на приобщаващото образование. Центърът оказва допълнителна подкрепа за личностно развитие на 85 деца и ученици със специални образователни потребности в община Разград. Тези деца и ученици се обучават в общообразователните детски градини и училища съвместно със своите връстници.

За допълнителната подкрепа на учениците в община Разград РЦПППО – Разград след направени заявки от директорите на съответните детски градини и училища е осигурил следните специалисти:

- 7 ресурсни учители;
- 3 психолози;
- 2 логопеди,

Поощряването с морални и материални награди на децата и учениците за високи постижения в образователната дейност, в заниманията по интереси и за приноса им към развитието на училищната общност при условия и по ред, определени с държавния образователен стандарт за приобщаващото образование, се използва широко от училищните ръководства и от община Разград. Община Разград стимулира и подкрепя морално и материално творческите изяви на даровити наши деца чрез Мерките за насърчаване на творческите заложби и потребности на деца с изяви дарби на Община Разград, както и с учредените награди „Отличник на випуска“ и „Студент на годината“.

През 2016 година Община Разград продължава създамата се добра традиция за стимулиране постиженията на най-добрите и изяви на национални и международни състезания и конкурси ученици от общината. В навечерието на 24 май – Денят на българската просвета и култура и на славянската писменост бяха връчени награди „Отличник на випуск“ на 18 абитуриенти с отличен успех и „Студент на годината“.

С Постановление №68 от 31 март 2016 г. на Министерски съвет е приета Програмата на мерките за закрила на деца с изяви дарби от държавни и общински училища през 2016 година. Тя предвижда насърчаване на творческите, научните и спортните заложби и потребности на децата с изяви дарби, заели призови класирания в национални и международни олимпиади и състезания. През изминалата 2016 г. от община Разград 7 деца са получили едногодишна стипендия по Програмата на мерките за закрила на деца с изяви дарби от държавни и общински училища на Министерски съвет в размер на 135 лева месечно на обща стойност 6 480 лв.

През изминалата година Общински съвет Разград прие Мерки за насърчаване на творческите заложби и потребности на деца с изяви дарби на Община Разград за 2016 г. с общ бюджет 10 000 лв. 51 деца с постижения в областта на науката, изкуствата и спорта са получили еднократен финансов стимул, съобразно мястото на класиране.

През 2016 г. в постоянните групи към центровете за подкрепа за личностно развитие са обхванати общо 1735 деца и ученици, а във временните групи – 430. За 2016 г. в Община Разград са постъпили 129 000 лв. във връзка с ПМС № 36 от 20.02.2015 г. за финансово подпомагане на дейността на извънучилищните педагогически учреждения в системата на образованието.

Ангажиране с полезни занимания през периода на лятната ваканция предлага инициативата „Еко лято“ на Община Разград и ЦПЛР-ЦУТНТ, утвърдена като успешна и традиционна за нашия град. През лятото на 2016 г. в нея са се включили 120 деца и ученици, като за парични награди и материали са изразходени 4000 лева. 200 са участниците в Академията по безопасност, организирана от ЦПЛР-ЦУТНТ в партньорство със СНЦ „Жанета“ – Разград.

В гр. Разград, освен центровете за подкрепа за личностно развитие, алтернативни форми на извънкласни дейности предлагат Музикална школа „Илия Бърнев“, частни формации към читалищата и спортни клубове, които работят за развиването на творческите заложби и интереси на децата от общината в сферата на спорта, науката и изкуството.

От началото на 2016-2017 учебна година МОН стартира процедурата "Развитие на способностите на учениците и повишаване на мотивацията им за учене чрез дейности, развиващи специфични знания, умения и компетентности (Твоят час)" на Оперативна програма "Наука и образование за интелигентен растеж" 2014-2020 г. Участието на училищата от община Разград в нея създаде възможности за нови форми и методи за работа извън училище. Проектите по процедурата „Твоят час“ са насочени към индивидуалните потребности на учениците, развитието на заложбите и способностите им в избрани от тях области, както и за повишаване на успеваемостта и задържането им в

образователната система. 20 училища от община Разград участват със свои проекти в „Твоят час“ с бюджет 454 940 лева. В 291 групи за извънкласни дейности са включени общо 3 205 ученици. От тях 800 ученици са в 97 групи за преодоляване на обучителни трудности, а 2 405 ученици са в 194 групи за занимания по интереси.

През 2016 година училищата на територията на общината продължават да участват и в:

- Национална програма „Ученически олимпиади и състезания“: Модул „Национални и международни ученически олимпиади и състезания“ и Модул „Осигуряване на обучение на талантили ученици за участие в ученическите олимпиади“ - включени 4 основни училища, 2 профилирани гимназии, СУ «Хр. Ботев», гр. Разград с финансово осигуряване на дейностите 19 500 лв., Спортно училище-Разград – 710 лв. и 3 професионални гимназии;
- Национална програма „Осигуряване на съвременна образователна среда“: Модул „Подобряване на условията за лабораторна и експериментална работа по природни науки“ и Модул „Подкрепа на целодневното обучение на учениците“ – по първия модул 12 общински училища и помощно училище /интернат/ "Христо Ботев", с. Осенец закупуват уреди, прибори, пособия, стъклария, реактиви и други консумативи за обезпечаване на експерименталната работа в обучението по природни науки на стойност 18 003 лева. По втория модул са обхванати 1610 ученици;
- Национална програма "Без свободен час в училище" – обхванати са професионални гимназии - ПГХТБТ "М.Кюри" - 679 лв., ПТГ "Ш.Петъфи" - 668 лв., общински училища - СУ "Хр.Ботев", ОУ "И. С. Тургенев", ОУ "Н. Й. Икономов", ОУ "Н. Й. Вапцаров", ПГПЧЕ "Екзарх Йосиф", като общо за община Разград са одобрени 4 670 лв.
- Национална програма „С грижа за всеки ученик“ – през изминалата 2015/2016 г. по четирите модула са обхванати 315 деца от 20 учебни заведения, като за 2016 г. са усвоени 24 640 лв. от 3 основни училища и 8 детски градини.
- Национална програма „Развитие на педагогическите кадри“ - преподавател от ПГТС «Хр. Смирненски», гр. Разград е класиран като резерва за обучение в ЦЕРН, от ПГССХВТ „Ангел Кънчев“, гр. Разград, 5 преподаватели са повишили квалификацията си, от Спортно училище, Разград – 5 преподаватели, от ОУ „Елин Пелин“, с. Стражец - 2 преподаватели.
- Национална програма "Достъпно и сигурно училище": Модул „Сигурност“ - ПГТС «Хр. Смирненски», гр. Разград реализира проект на стойност 27 836 лв., в рамките на който са монтирани нови камери за осъществяване контрол на достъпа до сградите.

Мярка 3.1.4. Подобряване на образователната материална база. Внедряване на съвременни ИК технологии и оборудване в образователния процес.

По Национална програма "Информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в системата на предучилищното и училищното образование" през 2016 г. е обезпечен финансов ресурс в размер на 4 754 лв. за осигуряване на интернет достъп на училищата от общината и 27272 лв. за закупуване на ИКТ (лаптопи, проектори, интерактивни дъски и др.).

Мярка 3.1.5. Изграждане на партньорски връзки между средните и висшите училища с бизнеса и работодателите.

За кариерното ориентиране на учениците на общинско ниво функционира Център за кариерно ориентиране – Разград. Понастоящем са обхванати 1204 ученици, обучени по основните раздели на Програмата за кариерно ориентиране:

- Осъзнаване на възможностите;
- Самоосъзнаване;
- Учене за вземане на решение;
- Учене за осъществяване на преход.

За кариерното развитие на учениците, съвместно с РУО, Разград е организиран и проведен форум "Панорама на средното образование".

Специфична цел 3.2: Нарастване делът на заетостта, свързан с целенасочено използване на знанията и уменията.

Мярка 3.2.1. Повишаване на трудовата заетост чрез усвояване на нови професионални умения от работната сила.

За увеличаване на заетостта с качествени работни места в реалната икономика след повишаване на знанията и уменията на търсещите работа, включително на неравнопоставените групи на пазара на труда, по проект „Шанс за работа-2016“ са обучени 60 лица. Проектът е насочен приоритетно към безработни младежи до 29 г., с подгрупа до 25 г., и безработни лица на възраст над 50 г. Усвоените финансови средства са в размер на 29 395 лева.

С цел повишаване на квалификацията и осигуряване на заетост на безработни лица по проект „Качествена работна сила-стабилен пазар на труда“ с бенефициент Българската стопанска камара, 100 лица са получили обучение по ключова компетентност и са получили професионална квалификация. Усвоените финансови средства са в размер на 31 936 лева.

В изпълнение на дейностите по двугодишния план на обучения, имащ за цел повишаване пригодността за заетост на безработни лица от групите в неравностойно положение на пазара на труда, посредством реализирането на различни мерки, отговарящи на техните специфични потребности: информиране, консултиране, обучения за придобиване на знания и умения по различни професии/специалности, подходящи ключови компетентности и социални умения, Агенцията по заетостта и Държавно предприятие „Българо-германски център за професионално обучение“ са провели обучение на 5 лица от община Разград на стойност 4 614 лв.

През 2016 година за включените в обучение 165 лица общо са изразходени 65 945 лева. Заетостта е продължила за 93 от лицата.

През 2016 г. в община Разград 331 безработни са участвали в различни програми, проекти, схеми и мерки, от които по:

- Програма „Старт на кариерата“ - 15 лица;
- Национална програма „Асистенти на хора с увреждания“ – 29 лица;
- Национална програма за заетост и образование на хора с трайни увреждания - 15 лица;
- Програма за обучение и заетост на продължително безработни лица – 31 лица;
- Проекти „Шанс за работа-2016“ – 6 лица;

- Програма „КЛИО” – 3 лица;
- Национална програма „Мелпомена” – 4 лица;
- Национална програма „Помощ за пенсиониране” – 5 лица;
- Национална програма „Активиране на неактивни лица” – 4 лица;

Инвестираният финансов ресурс в община Разград по проекти и програми за изминалата година е по групи, както следва:

- Стаж за млади хора и адаптиране в работната среда (в т.ч. по ОП „РЧР”) – 128 239 лв.
- Реализация на проекти за квалификация, финансирани по ОП „РЧР” – 246 005 лв.
- Субсидирана и защитена заетост за лица от рискови групи – 151 093 лв.

Община Разград и през 2016 г. продължава активното си участие в реализацията на проекти/програми за повишаване трудовата заетост. Броят на безработните, участвали в активни програми и програми за заетост и обучение и насърчителни мерки за заетост в общинската администрация през годината е 48, в това число:

- Регионална програма за заетост – 17 лица на длъжност „Общ работник” за срок 5,5 месеца;
- Програма „Старт на кариерата” за работа в общинска администрация е ангажирано едно лице на длъжност „Младши експерт” за срок от 9 месеца ;
- ОП „Развитие на човешките ресурси”, Проект „Обучение и заетост за млади хора” - 30 лица на длъжност „Общ работник” за срок 6 месеца;

Привлеченият финансов ресурс в Община Разград по гореизброените програми за изтеклата 2016 година е 104 294 лв.

Специфична цел 3.3. Подобряване на качеството и осигуряване на равен достъп до здравни услуги на населението.

Мярка 3.3.1. Повишаване на информираността на населението за ранна превенция на заболяванията.

Община Разград участва в организирането и провеждането на профилактични дейности за подобряване здравното състояние на жителите на общината: превенция на диабет, остеопороза и др. През 2016 година за пореден път Община Разград осигури целеви средства за закупуване на тест-ленти за извършване на безплатно измерване на кръвна захар и провеждане на скрининг на диабета сред населението в общината. Средствата са в размер на 700 лева и са осигурени за Център за социална интеграция „Балмед” ООД чрез СНЦ „Диабет-Разград”, член на Българска асоциация „Диабет”.

С еднократна помощ за лечение са подпомогнати 143 жители на общината, на обща стойност 44 509 лева.

При реализиране на Общинска програма за финансово подпомагане на семейства, двойки и лица с репродуктивни проблеми са подпомогнати 8 двойки, със суми в размер до 2 500 лева.

Общият размер за 2016 година на предоставените помощи за лечение на болни и на двойки с репродуктивни проблеми е 50 000 лв. На лицата с 50 % и над 50 % трайно загубена работоспособност, вид и степен на увреждане се издават карти за преференциално паркиране на местата, определени за хора с трайни увреждания.

Разкритият към МБАЛ „Св. Иван Рилски“ – Разград Здравно-консултативен център за майчино и детско здраве осигурява равен достъп до здравни услуги на здравно неосигурените бременни жени с рискова бременност. Финансирането му се осигурява от Министерство на здравеопазването в изпълнение на „Национална програма за подобряване на майчиното и детско здраве 2014-2020 г.“

Мярка 3.3.2. Подобряване на достъпа на населението до здравни услуги

Продължават мерките за утвърждаване на здравните медиатори, като предпоставка за подобряване на достъпа до здравни грижи на уязвимите групи. През 2016 година са назначени още двама здравни медиатори, за подпомагане на целевите групи в две населени места – с. Ясеновец и с. Стражец. Здравните медиатори към Община Разград издирват лица с прекъснати здравно-осигурени права, водят регистър на същите, който се актуализира на всяко тримесечие. Дейността на здравните медиатори е обезпечена с финансов ресурс в размер на 29 194 лв. за 2016 г.

През годината Община Разград е осигурила 728 172 лева за функционирането на двете детски ясли (общо 134 деца) с млечни кухни към тях (общо 308 деца), а за училищно здравеопазване (здравни кабинети в училища и ДГ) - 339 512 лв.

Специфична цел 3.4. Подобряване качеството на социални услуги и развитие на услуги в общността за превенция на социалното изключване и изолацията.

Мярка 3.4.1. Предотвратяване на рискове, водещи към социално изключване и изолация на индивиди и групи.

На 01.07.2016 г. стартира изпълнението на Проект BG05M9OP001-2.004-0061-C01 „Превенция на социалното изключване и намаляване на бедността сред децата“ по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 на обща стойност 588 567 лв. Проектът е насочен към създаване на мрежа от устойчиви интегрирани услуги за ранно детско развитие в Община Разград за превенция на социалното изключване и намаляване бедността сред децата и техните семейства. От стартиране на дейностите по предоставяне на социални услуги (04.10.2016 г.) до края на календарната 2016 г. са подадени 239 заявления. Сключени са 185 договора с потребители на Център за предоставяне на услуги, от които 144 деца и 41 семейства.

Дейностите, които се извършват за постигане на целите на проекта са:

1. Ранна интервенция на уврежданията - потребителите за изминалата година са 44 деца, които са използвали следните специализирани услуги: рехабилитатор – 3 деца; логопед – 34 деца; психолог – 13 деца и педиатър - 10 деца.

2. Индивидуална педагогическа подкрепа за деца с увреждания – услугата се ползва от 15 деца, предоставяна от специален педагог.

3. Предоставяне на психологическа подкрепа и консултация на бъдещи и настоящи родители за формиране и развитие на родителските умения, семейно консултиране и подкрепа, и индивидуална и групова работа с деца и родители, включително и с деца и родители, които не са от уязвими групи с цел посещаване на

детска градина – услугата ползват 68 потребители, от които 41 семейства и 327 деца (гинеколог – 17 жени; акушерка – 17 жени; педиатър – 68 консултации; медицинска сестра – 68 консултации; психолог – 26 потребители и юрист – 5 семейства).

4. Подкрепа за осигуряване на здравна детска консултация и дейности по превенция на заболяванията – услугата ползват 126 деца (педиатър – 111 прегледани деца; стоматолог – 103 прегледани деца и медицинска сестра – 126 деца).

5. Допълнителна педагогическа подготовка за повишаване на училищната готовност на деца за ранен старт в училище – услугата е предназначена за деца в предучилищна възраст и ще се предоставя през 2017 година.

Финансовият ресурс през 2016 година за реализация на дейностите по проекта е в размер на 50 175 лв.

Функционирането на „Център за обществена подкрепа” в гр. Разград и предоставянето на комплекс от социални услуги по подкрепа на деца, жертви на насилие и техните семейства; социално-педагогическо консултиране на деца с поведенчески проблеми и техните семейства; превенция на отпадането от училище; подкрепа и консултиране на семейства от общността; услуги по превенция на рисково поведение на деца и младежи от общността и приемна грижа са обезпечени с финансов ресурс в размер на 133 173 лв.

Мярка 3.4.2. Разширяване на мрежата от социални услуги за подкрепа на уязвимите групи и общности.

На 01.02.2016 година стартира изпълнението на проект № BG05M9OP001-2.002-0210-C001 „Създаване на център към Домашен социален патронаж гр. Разград за почасово предоставяне на услуги за социално включване“, финансиран по ОП „РЧР“, на стойност 498 556 лева. Центърът е обособен в сградата на Домашен социален патронаж гр. Разград, (гр. Разград, ул. „11-ти август“ № 18). В него се предоставят социалните услуги „Домашен помощник“ и „Личен асистент“, които са насочени към удовлетворяване на ежедневните потребности, организиране на свободното време, поддържане на лични контакти и развиване на социални умения. Услугата „Домашен помощник“ се предоставя от 01.06.2016 г., от 15 лица, назначени на срочни трудови договори на 8 часов работен ден, като до 31.12.2016 г. от нея са се възползвали 96 потребители. Услугата „Личен асистент“ се предоставя от 01.08.2016 г. от 40 лица, назначени на срочни трудови договори на 4-ри часов работен ден, общо до 31.12.2016 г. ползвали услугата - 41. За подпомагане и разширяване възможностите на потребителите за социално включване и за водене на самостоятелен живот, по проекта се предоставят здравни грижи, кинезитерапевтична помощ, психологическа помощ, консултиране и подкрепа. За гарантиране качеството на грижата, лицата наети като домашни помощници и лични асистенти ще преминат поддържащо обучение. На същите по проекта ще бъде оказвана професионална психологическа подкрепа и супервизия. Дейностите по проекта до края на 2016 г. са обезпечени с финансов ресурс на обща стойност 131 778 лв.

През 2016 година стартира проект "Осигуряване на топъл обяд в община Разград", финансиран по Оперативна програма за храни и/или материално осигуряване, Операция тип 3: "Осигуряване на топъл обяд". Бюджетът на проекта е 29 348 лв. Дейностите по него се реализират чрез общинското звено Домашен социален патронаж на територията на гр. Разград в периода от 01.06.2016 до 30.04.2017 г. и включват предоставяне на обяд - супа,

основно ястие и хляб за 50 лица, както и пряко реализиране на съпътстващи мерки, изразяващи се в индивидуално консултиране относно възможностите за ползване на други социални услуги, административни общински услуги, консултиране относно здравословно и балансирано хранене и други форми на подкрепа. До 31.12.2016 г. 58 лица в риск са ползвали услугите по проекта. Изразходените финансови средства до 31.12.2016 г. са на стойност 18 975 лв.

През изминалата година Община Разград реализира и социалната услуга „Обществена трапезария“ по два проекта, финансирани от фонд “Социална закрила” към МТСП:

- „Обществена трапезария“ – в периода от 04.01.2016 г. до 30.04.2016 г. и
- „Разкриване на обществена трапезария в Община Разград“ – в периода от 03.10.2016 г. до 31.12.2016 г.

Целта на дейностите по проектите е осигуряване на възможност за по-добро качество на живот на лица и семейства, които поради финансови, здравословни и социални проблеми изпитват затруднения и са в невъзможност сами да задоволят потребността от здравословна и качествена храна през зимния период. Дейностите са предоставяни на територията на гр. Разград. Целевата група по проекта са 50 лица и семейства на месечно подпомагане по реда и условията на чл. 9 от Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане, самотно живеещи лица и семейства, получаващи минимални пенсии, лица с доказана липса на доходи, скитащи и бездомни лица. По проект „Обществена трапезария“ услугата е предоставена на 51 лица (стойност - 9 640 лв.), а по проект „Разкриване на обществена трапезария в Община Разград“ на 52 лица (стойност - 7 360 лв.).

Със средства в размер на 559 506 лв. за 2016 г. е финансирана дейността на Домашен социален патронаж в гр. Разград, осигуряващ социални услуги на самотно живеещи стари хора с увреждания със затруднения в самообслужването, нуждаещи се от грижа в семейна среда и самотно живеещи стари хора без достъп до различни видове услуги. През годината са предоставени услуги на 565 потребители, включващи доставка на храна, комунално-битови услуги, помощ в домакинството, здравна и медицинска грижа.

Предоставянето на комплекс от социални услуги, включващи разнообразни консултативни, терапевтични и рехабилитационни дейности, насочени към създаване, поддържане и разширяване на социалните умения, както и обучение за водене на самостоятелен начин на живот на децата с различни видове увреждания, емоционално-поведенчески проблеми и нарушения в развитието чрез Център за социална рехабилитация и интеграция „Емилиян“ е изразходен финансов ресурс в размер на 119 973 лв.

Комплексът за социални услуги за възрастни хора с увреждания в с. Просторно предоставя социални услуги за лица с психични разстройства и умствена изостаналост, установени с експертно решение на ТЕЛК/НЕЛК. Той създава среда близка до семейната, в която лицата получават необходимата им индивидуализирана подкрепа за водене на самостоятелен и независим начин на живот, осигурява качество на живот, което не допуска социално изключване, гарантира предоставяне на индивидуализирана грижа и подкрепа. Дейността се финансира по единен разходен стандарт, като делегирана от

държавата дейност, отделно за всяка една от 4-те социални услуги, като за 2016 г. разпределението е следното:

- Защитено жилище за възрастни хора с умствена изостаналост (капацитет 6 места) - 49 985 лв.
- Защитено жилище за възрастни хора с психични разстройства (капацитет 10 места) – 77 097 лв.
- Център за настаняване от семеен тип за възрастни с психични разстройства – (капацитет 14 места) - 127 021 лв.
- Център за социална рехабилитация и интеграция (капацитет 25 места) – 70 301 лв.

За 2016 г. Дневен център за възрастни хора с увреждания „Подай ръка“ е финансиран със средства в размер на 133 667 лв. за предоставяне на услуги за лица с различни увреждания, включващи цялостно обслужване на възрастните през деня, предоставяне на храна, задоволяване на ежедневните здравни, образователни и рехабилитационни потребности, както и организация на свободното време и личните контакти на настанените лица.

Дейността по предоставяне на комплекс от социални услуги на настанените лица за задоволяване на ежедневни, здравни, образователни, рехабилитационни потребности, както и потребности в свободното време от контакти със семейството, приятели и близки на Дома за възрастни хора с деменция гр. Разград е финансирана със средства в размер на 445 375 лв. Предстои реформирането на Дом за възрастни хора с деменция, с разкриване на два Центъра за настаняване от семеен тип за възрастни хора с деменция с капацитет 2x10 места.

Домът за стари хора гр. Разград осигурява социални услуги и условия за социални контакти и взаимопомощ на настанените възрастни хора, напуснали активния живот, за да преодолеят психологическата бариера и да се чувстват неразделна част от обществото. За 2016 г. услугата е финансирана със средства в размер на 516 320 лв.

Мярка 3.4.3. Деинституционализация и подобряване качеството на резидентната грижа за деца и младежи.

Община Разград е партньор на Агенция за социално подпомагане, и реализира Проект № BG05M9OP001-2.003-0001-C01 „Приеми ме 2015“, по процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG05M9OP001-2.003 „Приеми ме 2015“, по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020. Утвърдените приемни семейства в община Разград са 31, като в 23 от тях има настанени 30 деца. От 01.11.2016 г. в Община Разград, в качеството ѝ на община-областен град стартира Областният модел за предоставяне на социалната услуга приемна грижа. Изразходваните финансови средства през 2016 година са в размер на 303 649 лв.

С Решение № 140/28.06.2016 г. на Общински Съвет – Разград е създаден Комплекс от центрове за настаняване от семеен тип за деца/младежи без увреждания гр. Разград, който включва следните социални услуги:

- Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи без увреждания № 1, с капацитет 10 места и административен адрес: гр. Разград, ул. „Добровска“ № 53;

- Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи без увреждания № 2, с капацитет 10 места и адрес: гр. Разград, ул. „Добровска“ № 53;
- Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи без увреждания № 3, с капацитет 8 места и адрес: гр. Разград, ул. „Петра“ № 14.

Функционирането на Комплекса от центрове осигурява предоставяне на резидентни услуги в среда, близка до семейната с цел пълноценно израстване и развитие на децата и младежите. Услугата включва дейности насочени към индивидуализиране на грижата, подкрепа за личностно развитие и изграждане на умения за самостоятелен и независим живот, създаване на условия и възможности за децата и младежите да участват равноправно в живота на местната общност. Целеви групи са децата от 3 до 18 годишна възраст и младежи от 18 до 29 годишна възраст, за които са изчерпани възможностите за връщане в семейството или е необходимо да бъдат подкрепени, за да водят самостоятелен начин на живот. Финансовият ресурс за функциониране на комплекса за 2016 година е в размер на 257 656 лв.

С Решение № 141/28.06.2016 г. на Общински Съвет – Разград е създаден Комплекс от центрове за настаняване от семеен тип за деца/младежи с увреждания гр. Разград, който включва следните социални услуги:

- Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи с увреждания № 1, с капацитет 14 места и административен адрес: гр. Разград, ж.к. „Орел“ № 31;
- Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи с увреждания № 2, с капацитет 14 места и адрес: гр. Разград, ж.к. „Орел“ № 31а;

Комплексът от центрове за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания е социална услуга от резидентен тип, която се предоставя на деца до 18-годишна възраст, за които до момента на настаняването им няма възможност да бъдат отглеждани в биологичното им семейство, в семейството на близки и роднини или в приемно семейство и на лица от 18 до 29-годишна възраст (младежи), за които не е възможно да бъдат подкрепени в семейството или да водят самостоятелен начин на живот. Дейността е насочена към пълноценно физическо, емоционално и познавателно развитие и социално включване на всяко дете в естествената за него среда. Изразходеният финансов ресурс за функционирането на комплекса за 2016 година е в размер на 278 099 лв.

Със Заповед №РД 01- 494/22.04.2016 г. на Изпълнителния директор на Агенция за социално подпомагане е разкрит Дневен център за деца с увреждания, с капацитет 30 места, считано от 01.05.2016 г. Центърът е ситуиран в бившата сградата на ДМСГД Разград. В него се предоставят социални услуги като консултиране, дневна грижа, рехабилитация, логопедична помощ, информиране и обучение, специализирани медицински грижи, превенция на изоставянето. Целева група са децата от 0 до 18 годишна възраст с увреждания, отглеждани в семейна среда, нуждаещи се от комплексна корекционно-възпитателна работа, рехабилитация, социализация, психологическо консултиране, арт-терапия и др. Финансовите средства за предоставяне на социалната услуга през 2016 година са в размер на 75 901 лв.

Специфична цел 3.5. Съхраняване на културна идентичност и създаване на условия за богат културен живот, спорт и свободно време.

Условията за разнообразен културен живот на местната общност и културен календар се осигуряват от РБ „Проф. Боян Пенев“, Регионален исторически музей, Художествена галерия „Проф. Илия Петров“, Капански ансамбъл, Драматичен театър „Антон Страшимиров“ и сцена „Назъм Хикмет“ в Театрално-музикален център Разград, Радио „Разград“ и 25 читалища на територията на общината. За 2016 г. е осигурено финансиране в размер на 2 235 499 лв.

Мярка 3.5.1. Подпомагане и развитие на местните културни институти в полза на всички представители на местната общност.

Във връзка с авторски спектакъл на Младежка танцова формация при Капански ансамбъл Разград, създаден за Програмата на Фестивал „Античният Абритус“, са изработени костюми на танцьорите на стойност 1 335 лв.

За участието на реенакторска група „Римски легион“ са изработени по поръчка атрибути: легионерски атрибути: музикална тръба, гладиаторски и варварски шлемове, меч, щит, тризъбец, Лорика Мускулата на Деций Траян, Сингулум, Орел и костюми за „Римска бойна техника“ и „Варварска атака“ на стойност 4 582 лв.

За подпомагане дейността и участията в конкурси и фестивали на Младежка театрална формация „Импулс“ са инвестирани средства в размер на 1 546 лв.

Спецификата на читалищната институция, която е с отворен характер, дава възможност за образователна и културна интеграция чрез свободен достъп до информация. Читалищните дейности съдействат за насърчаване на неформалното образование, межкултурен диалог и информационна грамотност. Община Разград провежда политика, насочена към укрепване и модернизиране на читалищата. Всички читалища разполагат с подходяща материална база за осъществяване на читалищната дейност. 22 от тях разполагат с действаща библиотека. Общият библиотечен фонд наброява 184 397 тома литература. Библиотечните фондове на 17 читалища са обновени с 2 148 нови информационни източници, в т.ч. 307 тома закупена нова литература на обща стойност 2 224 лв. и 15 читалища с 1 841 тома дарени книги. Извършен е абонамент на 65 издания периодичен печат, предимно с регионален характер и специализирани издания в помощ на учащите на обща стойност 3 060 лв.

Седем читалищни библиотеки в община Разград, модернизирани по програма „Глобални библиотеки България“, с изградени информационни центрове, продължават дейностите по предоставяне на иновативен пакет от услуги за посетителите, компютри и достъп до Интернет, онлайн информация, електронно съдържание от местно значение, обучения по компютърна и информационна грамотност. Тези дейности са от особено значение за малките населени места, тъй като там читалищната библиотека е единствения обществен информационен център.

2386 са ползвателите на библиотечни услуги, като преобладаваща част от тях са в учаща възраст.

Все повече се налага необходимостта от съвременна визия за развитието на читалищните библиотеки, която да е в съответствие с потребностите и целите за развитие на общността.

През 2016 г. Община Разград е подпомогнала провеждането на значими културни събития, организирани от читалища, пътувания на читалищни колективи за участия в престижни фестивали и конкурси в страната и чужбина и др. Организирани са 3 фестивала,

83 концертни изяви, 53 чествания, 48 творчески вечери, 14 обучителни дейности и 349 други инициативи – благотворителни акции, кампании, изложби и др. 252 са участията на читалищните формации в различни културни прояви.

В 4 от читалищата от общината – НЧ „Напредък 1901“ Разград, в Топчии, Гецово и Осенец се осъществяват дейности по програма на ЮНЕСКО „Живи човешки съкровища“, целящи опазването на нематериалното културно наследство на региона.

През периода юни 2015 г. - март 2016 г. в НЧ „Напредък 1901“ гр. Разград бяха реализирани дейности по проект BG05/1587 „Да пораснем заедно“, финансиран по Програма за подкрепа на НПО в България по финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство. Основната цел на проекта бе да осигури подкрепа на родители на малки деца на възраст до 4 години, както и на бъдещи родители чрез създаване на т.нар. „работилници за родители“ по методология на УНИЦЕФ. С цел осигуряване на устойчивост на проекта, през периода м. септември – м. ноември 2016 г., беше сформирана нова родителска група в ДГ „Лудогорче“, а дейностите бяха финансирани със средства от бюджета на читалището.

От м. септември 2016 г. до м. декември 2016 г. НЧ „Делиорман 2014 г.“ участва в проект „Мълчанието не е злато“ на Фондация „Джендър алтернативи“. В рамките на проекта беше организиран форум на тема: „Превенция и преодоляване на насилието над жени и деца“, експонирана изложба „Истинското лице на насилието“, осъществена обществена информационна кампания и срещи с учаци.

Със съдействието на НЧ „Пробуда 1947“ с. Стражец бяха реализирани дейности по проект „Всеки ученик може да бъде отличник“, насочен към повишаване нивото на успеваемост по всички учебни предмети и преодоляване отпадането от училище. Проектът се финансира от Център за междуетнически диалог и толерантност „Амалипе“ с участието на ОУ „Елин Пелин“ с. Стражец и ОУ „Христо Ботев“ село Китанчево, община Исперих. Проектните дейности включват състезания по български език „Къща за думи“, спортни състезания, споделяне на добри практики между партниращите организации, обучение за учителите и др.

Всички читалища работят за разширяване на съдържателния и социален обхват на читалищната дейност и за привличане на по-широк кръг от населението. Усилията на читалищните ръководства, както и на Община Разград са насочени към утвърждаване на нова визия на читалищата от Община Разград като активни граждански организации и центрове на общностно развитие с културни, образователни, информационни, социални и граждански функции.

Мярка 3.5.2. Обогаляване на възможностите за изява на даровити деца и младежи.

С цел създаване на условия и възможност на даровити деца и младежи да покажат и развият своят талант през изтеклата година Община Разград организира:

- Детска работилница за приложно изкуство, организирана в рамките на Шести Капански празник с. Гецово 2016;
- „Първи стъпки в занаята“, съпътстващо събитие в програмата на Панаира на киселото мляко и Фестивал на народните традиции и художествените занаяти;
- Конкурс детска рисунка, съпътстващо събитие в програмата на Панаира на киселото мляко и Фестивал на народните традиции и художествените занаяти;
- Детски празник „Шарена въртележка“, посветен на 1-ви юни – Ден на детето.

Изразходваните финансови средства за мероприятия, стимулиращи изявата на даровити деца и младежи от община Разград са 1 885 лева.

Мярка 3.5.3. Обогаляване и реализация на общинския културен календар.

Обогаляването на изявите, насочени към интересите на местната общност се изразява в проведените през 2016 г. събития от културния календар на Общината:

Исторически фестивал „Античният Абритус“ - утвърждава Община Разград като туристическа дестинация. Създава нейния съвременен ценностен профил със средствата на културния туризъм. Популяризира археологически резерват „Абритус“ и културно-историческото наследство на региона като фактори за развитие на дестинацията. През 2016 г. АР „Абритус“ е финалист в категория „Туристическа атракция/ обект“ за Годишните награди на Министерство на туризма на Р България

Панаир на киселото мляко и фестивал на народните традиции и занаяти - уникално градско събитие, с утвърдена марка в продължение на 15 години. Финалист в категория „Специализиран туризъм“ за Годишните награди за 2016 на Министерство на туризма на Р България

Капански фолклорен празник – събитие с голямо местно значение за съхраняване и обогатяване на автентичния капански фолклор

Традиционен есенен панаир

Нощ в музея – нови събития с принос към изучаване, опазване, социализация и популяризиране на историческото, културното и природно наследство, свързани с културния живот и културния туризъм на Разград

Майски празници на културата

Международен конкурс за пианисти „Димитър Ненов“ – съхранява и популяризира творчеството на местния композитор и пианист Димитър Ненов

Национален конкурс за млади пианисти „Димитър Ненов“ – открива млади таланти и изпълнители и създава приятелства между тях

Международен пленер по живопис „Мистика и реалност“ – силно ново начало след 5 годишно прекъсване, високи авторски постижения на участниците, положителен обществен отзвук.

Национална изложба „Лудогорие“ – извършена е активна подготовка от м. септември 2016 г. по идеята за международно участие във форума от 2017 г., което разширява и обогатява формата му

Нощ в музея

Ритуал „Гелина“ - Родопска сватба Етнографски музей

„Испанска нощ“ в Къща-музей „Димитър Ненов“

Соаре в къщата на Академика – Къща-музей „Анание Явашов“

Юбилеен концерт по повод 80-та годишнина на маестро Александър Христов, композитор и общественик, посветен на 1-ви ноември Ден на народните будители;

Преглед на самодейни състави към общинските пенсионерски клубове;

Фестивален преглед на танцови клубове „Капанска китка“

Преглед на Руската песен и танц

Концерт-спектакъл "50 години отдаденост - алманах на капанците" на Капански ансамбъл - Разград във връзка с отбелязване на 50-годишен юбилей от създаването му.

Културният живот на Община Разград, съхранява традициите и предвижда нови събития за утвърждаване творческите постижения на гилдията на художниците и фотографите, както и на писателската общност в Разград. Специално внимание се отделя на децата и младежите с дарба в областта на изкуствата, на младите автори. Отдава се дължимото и на утвърдените творци, за да има приемственост в създаването на културното наследство на Лудогорието. Независимо от ограничените финансови средства за неговото поддържане се генерират възможности за представянето му с модерни ресурси – творчески концепции, маркетингови и мултимедийни средства. За реализация на инициативи от културния календар на Общината са изразходени средства в размер на 84 600 лв.

Мярка 3.5.4. Подкрепа и насърчаване на спортно-физическата активност на населението.

Дейността на Община Разград по отношение на насърчаването на физическата активност и спорта на населението се изразява в чисто финансова подкрепа или в организационна или логистична такава при провеждането на спортни състезания, турнири, празници и инициативи.

През 2016 година са организирани и проведени следните спортни състезания:

- Международен турнир по свободна борба „Лютфи Ахмедов“;
- Международен турнир по стрелба с лък за купа „Разград“;
- Международен турнир по шахмат за купа „Разград“;
- Състезания по ориентиране в местността Пчелина за купа „Разград“ и в Археологически резерват „Абритус“ - купа „Абритус“;
- Национални купи по колоездене на писта – купа Разград и купа „Братя Новакови“;
- Национално състезание „Лудогорски маратон“ за бегачи, колоездачи и дуатлонци (колоездене и бягане);
- Състезания „Ученически игри“ от националния спортен календар на МОН – Община Разград чрез ЦПЛР – УСШ „Руси Бухтев“ организира и финансира общинския кръг от ученическите игри. Изразходеният финансов ресурс през 2016 г. за общинския кръг е в размер на 10 000 лева. През месец май 2016 г. Разград беше домакин на два финала от Ученически игри 2016 за ученици 8-10 клас – тенис на маса и шахмат.

В община Разград развиват своята дейност 26 спортни организации, като водещи са спортовете футбол, борба, лека атлетика, колоездене, стрелба с лък, баскетбол, бадминтон и шахмат. Изградената спортно-материална база позволява развитието както на традиционните спортове, така и на нови (бокс, тенис, карате-киокушин) и не на последно място на спорта за всички.

С подкрепата на Община Разград се организират и провеждат спортни мероприятия от спортния календар – лекоатлетически крос „Освобождение“, Великденски крос, лекоатлетически крос „Златна есен“, благотворителен турнир по футбол за деца, волейболна лига за ученици, световен ден на ходенето, световен ден на предизвикателството, спортен празник „Плувно лято“, спортна надпревара по бадминтон и баскетбол „Общуваме толерантно, играем честно“.

Община Разград подпомага с финансови средства спортните организации за подготовка и участие на местни спортисти и отбори в първенства от държавния и международен спортен календар на съответната Българска спортна федерация, както и за организиране и финансово обезпечаване на общински спортни прояви, състезания и празници, спортни прояви за групи за здраве и за хора с намалена двигателна мобилност и в неравностойно социално положение. Условието, реда и критериите за финансово подпомагане на спортните организации се извършва съгласно Наредба № 25 на Общински съвет Разград. През 2016 година Община Разград е осигурила 130 000 лева от бюджета си за подпомагане дейността на спортни клубове и 25 000 лева за спортни прояви и спортни състезания.

През 2016 година спортните клубове на територията на общината получиха финансови средства по одобрени проекти по програми на Министерство на младежта и спорта както следва:

- Програма „Спорт за децата в свободното време“:
СК по борба „Лютфи Ахмедов“ – 4 600 лв.;
- Програма „Спорт за деца в риск“:
ШК „Абритус“ – 3 200 лв.

ПРИОРИТЕТ 4: УКРЕПВАНЕ НА ИНСТИТУЦИОНАЛНАТА СРЕДА В УСЛУГА НА ГРАЖДАНИТЕ И БИЗНЕСА

Приоритетът включва три цели, насочени към предоставяне на ефективни публични услуги, като необходимо условие за благоприятна бизнес-среда и икономически растеж, чрез въвеждане на комплексно административно обслужване, повишаване квалификацията на общинска администрация, подобряване на междуинституционалното, междуобщинско и международното сътрудничество, както и гражданското участие в местното развитие.

Специфична цел 4.1: Развитие на междуинституционалното и междуобщинското сътрудничество

Мярка 4.1.2. Въвеждане на комплексно административно обслужване в сътрудничество със структурите на държавното управление.

В изпълнение на Стратегията за развитие на държавната администрация 2014-2020, Община Разград е една от 48-те администрации, избрана от Института по публична администрация за пилотно въвеждане на модела CAF - средство за цялостно управление на качеството, разработен специално за публичния сектор.

През 2016 г. е извършен одит на всички административни услуги предоставяни от Община Разград. Унифицирани и въведени в Административния регистър са 117 от 167 услуги. Въз основа на приетата нова Наредба №14 на Общински съвет Разград за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на община Разград, предстои въвеждане и на останалите.

Стартира и въвеждането на данни в Единната информационна система за управление на човешките ресурси в държавната администрация, което ще спомогне за прилагане на принципа „еднократно въвеждане и многократно използване на данните“.

Във връзка с подобряване обслужването на жителите в селата от община Разград през 2016 г. е изразходен финансов ресурс в размер на 10 000 лв. за подмяна на техниката в селските кметства.

Специфична цел 4.2: Развитие на административния капацитет и повишаване качеството на публичните услуги

Мярка 4.2.1. Повишаване квалификацията на служителите от общинската администрация за ефективно управление и качествени услуги.

През 2016 г. служителите в общинската администрация са преминали през обучения в областта на подобряване качеството на социалните услуги, интервенция при работа с деца и възрастни, рисково поведение при юношите, безопасност и здраве при работа, новости при програмен продукт ActWare, правни аспекти на административната дейност, регионално развитие, управление на строителните отпадъци и др. През м. май 2016 г. 4-ма служители взеха участие в нарочно обучение, организирано от Дирекция „Централно координационно звено“ към Администрацията на Министерски съвет за работа с Информационната система за управление и наблюдение на средствата от ЕС в България 2020 (ИСУН), която е единственият начин за кандидатстване и отчитане на проекти по оперативните програми през периода 2014-2020 г. 2-ма служители са обучени и за работа с Централизираната информационна система за управление на проекти по СКФ, разработена по проект „Е-ПОДЕМ – европейски проекти, общински дейности и електронен мениджмънт“ на НСОРБ. През м. юни 2016 г. 17 кметове на кметства и кметски наместници са преминали обучение за актуални моменти от закона за гражданската регистрация, съставянето на актове по гражданско състояние и извършването на нотариални заверки.

Изразходен е финансов ресурс в размер на 10 700 лв. за повишаване квалификацията на служителите от общинска администрация.

Специфична цел 4.3: Международно сътрудничество и разширяване участието на гражданското общество в подкрепа на местното развитие

Мярка 4.3.1. Разширяване на мрежата за партньорство.

Община Разград в сферата на международната дейност работи за поддържане, развитие и усъвършенстване на утвърдените добри връзки и практики на взаимоотношения с побратимените партньорски градове. Общината работи и за създаване на партньорства, които ще подобрят и надградят културния и жизнения й стандарт.

През 2016 година при посещение в Разград на представители на Община Димитровград, Република Сърбия, се обсъдиха бъдещи планове за създаване на връзка между хората от бизнеса на двете страни, както и осъществяване на обмен във всички сфери. Предвиждат се две посещения през 2017 г. – едно в Димитровград, Сърбия и едно посещение от сръбска страна в Община Разград.

Седемчленна делегация от град Гуилин, Китай, бе на посещение в Община Разград през м. ноември 2016 г. Целта на визитата бе създаване на първи контакт, за да се установят допирните точки, като възможности за бъдещи връзки и сътрудничество. В края на 2016 г. бе получена покана от Гуилин за участие на разградска делегация в бизнес-среща през 2017 година. От страна на Гуилин бе приета покана за участие в Панаира на киселото мляко и фестивала на народните традиции и художествените занаяти през м. юли 2017 г.

Покана за бизнес-среща отправиха представители на побратимения град Слобозия, Румъния. Те изразиха желание и за обмен на експерти от администрацията, който да се реализира през пролетта на 2017 година.

Реализирани инициативи с побратимени градове през 2016 година:

1. Град Орел, Русия

По повод честванията на 28 януари, Деня на Разград, кметът на Орел, Русия Василий Новиков пристигна на тридневен посещение.

Зам.-кметът на Община Разград Ердинч Хасанов, заедно с вицеконсулт на Руската федерация в Русе Алим Жаманов поднесоха цветя на гробовете на двама червеноармейци, загинали на територията на общината в навечерието на 9 май - Деня на победата над хитлерофашизма.

По повод годишнина на град Орел и честване на празника на града - 5 август тричленна делегация посети руския побратимен град и участва в тридневните чествания. По време на пребиваването си, бе подписано двустранно споразумение за сътрудничество за срок от пет години, тъй като изтече срокът на подписаното през 2011 година.

В края на месец май на сцената на Разградски драматичен театър „Антон Страшимиров“ гостува Академичен театър от град Орел, който представи спектакъл пред разградската публика.

2. Град Шалон ан Шампан, Франция

По време на Панаира на киселото мляко и Фестивала на народните традиции и занаяти в Разград на посещение в Разград бяха 40 френски туристи от град Шалон-ан-Шампан, начело с Мадам Прието – председателка на Организацията за приятелство с Разград.

3. Град Кълъраш, Румъния

Тричленна делегация, начело със зам.-кмет от Кълъраш, Румъния посетиха за един ден Панаира на киселото мляко и Фестивала на народните традиции и художествените занаяти в Разград през месец юли 2016 г.

4. Град Одунпазаръ, Република Турция

12 представители на женска неправителствена организация от Одунпазаръ, РТурция посетиха Панаира на киселото мляко и Фестивала на народните традиции и художествените занаяти в Разград през месец юли 2016 г.

5. Град Слобозия, Румъния

Кметът на Слобозия Алесанду Стойка участва с двама директори от администрацията в честванията по повод 28 януари – Ден на Разград.

Тричленна официална делегация с участието на зам.-кмет и съветник на кмета от Слобозия гостуваха на Панаира на киселото мляко и Фестивала на народните традиции и художествените занаяти в Разград.

Официална четиричленна делегация от Община Разград посети Слобозия по повод честването през юни на официалния празник на града.

Ансамбъл за автентичен фолклор „Капанци“ участва през м. юни в Международния фолклорен фестивал „Цветята на Бараган“, който се проведе в рамките на празника на града. „Капанци“ участваха и в парада на фолклорните състави – участници от няколко държави.

6. Град Сомбатхей, Унгария

Двучленна официална делегация взе участие в исторически фестивал Савария в побратимения град Сомбатхей, Унгария в края на м. август 2016 г.

Мярка 4.3.2. Сътрудничество и партньорство с граждански организации и сдружения на регионално, национално и международно ниво.

И през 2016 г. продължава активното сътрудничество и взаимодействие на Община Разград с НСОРБ, НАСОРБ, НАПОС, Асоциация по ВиК гр. Разград. През 2016 г. за членски внос в тях са изразходени средства в размер на 18 413 лв.

Таблица: Индикатори за въздействие

№	ИНДИКАТОР НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ	Мерна единица	Източник на информа- ция	Стойност			
				Базова 2013 г.	2016	Междинна 2017	Целева 2020
Стратегическа цел 1: Икономически растеж, основан на знание и иновации							
1	Произведена продукция от промишлените предприятия	млн.лв.	НСИ	НП	588*	540	560
2	Брой на реализираните иновационни проекти	брой	ИСУН	0	2	4	8
Стратегическа цел 2: Балансирано и устойчиво развитие на територията и населените места							
1	Разходи за дълготрайни материални активи с екологично предназначение на човек от населението	лева	Община Разград	НП	7,7	150	300
2	Дял от населението с подобрена жизнена среда на обитаване	% от общия брой жители	Община Разград	НП	-	20	40
Стратегическа цел 3: Осигуряване на равни възможности за качествено образование, устойчива заетост, здравеопазване, богат културен живот и личностна изява							
1	Намаляване нивото на безработица	% намаление	Агенция по заетост	НП	1,94	0,80	2,00

*Последни актуални данни, предоставени от НСИ към 31.12.2015 г.

Таблица: Индикатори за резултат

№	ИНДИКАТОР НА РЕЗУЛТАТ	Мер- на еди- ница	Източник на информа- ция	Стойност			
				Базова 2013 г.	2016	Междинна 2017	Целева 2020
Приоритет 1: Повишаване на конкурентоспособността на общинската икономика							
Специфична цел 1.1. Подкрепа за създаването и развитието на малки и средни предприятия							

1	Действащи предприятия	брой	НСИ	2 320	2 246*	2 350	2 400
2	Нетни приходи от продажби	хил. лв.	НСИ	НП	1 558 626*	1 156 000	1 250 000
Специфична цел 1.2. Развитието на ключови за региона производства, двигател на общинската икономика							
1	Размер на вложените инвестиции	хил. лв.	Община Разград	НП	34 282	30 000	40 000
Специфична цел 1.3. Насърчаване на селскостопанското производство и ефективното използване на горскостопанските ресурси							
1	Обработваема земя от общата земеделска площ	%	НСИ	84	80	87	90
2	Размер на инвестициите в горскостопанския сектор	хил. лв.	Община Разград	НП	70	1 500	2 500
Специфична цел 1.4. Развитие на туризма като част от общинската икономика							
1	Брой посещения на обектите на културното и историческото наследство и природните обекти	брой	Община Разград	20 300	45 916	30 000	40 000
2	Леглова база	брой	НСИ	399	466*	480	700
Приоритет 2: Устойчиво интегрирано териториално развитие							
Специфична цел 2.1. Подобряване плановата осигуреност и проектно обезпечаване на инвестиционни инициативи							
1	Изготвени инвестиционни проекти	брой	Община Разград	НП	1	12	28
Специфична цел 2.2. Интегрирано развитие на гр. Разград							
1	Подобрена градска среда	хил. кв.м.	Община Разград	НП	-	200	400
2	Ремонтирани и новоизградени улични мрежи	кв.м.	Община Разград	НП	-	17 000	34 700
3	Ремонтирана и обновена материално-техническа база с мерки за енергийна ефективност на сгради с обществено предназначение	брой	Община Разград	НП	1	15	30
Специфична цел 2.3. Доизграждане и развитие на техническата инфраструктура за засилване на икономическото и социално-териториално сближаване на територията на общината							
1	Реконструкция и рехабилитация на общинската пътна мрежа	км.	Община Разград	НП	3	20	40

2	Домакинства с достъп до канализации за отпадни води	брой	Община Разград	13 500	13 500	14 600	19 000
Специфична цел 2.4. Подобряване качеството на живот на населението чрез осигуряване на благоприятна околна среда и опазване на природата							
1	Пречистени отпадни води	хил. куб.м	Община Разград	2 500	2 500	2 700	2 940
2	Процент на рециклирани и оползотворени отпадъци	%	Община Разград	НП	0	20	50
3	Изградени мощности от възобновяеми енергийни източници	кило-ват	Община Разград	НП	0	500	5 500
Приоритет 3: Създаване на условия за развитие и пълноценно използване на човешкия ресурс							
Специфична цел 3.1. Подобряване достъпа до качествено образование и повишаване образователното ниво на населението							
1	Отпаднали ученици	брой	Община Разград	32	7	20	10
Специфична цел 3.2. Нарастване делът на заетостта, свързан с целенасочено използване на знанията и уменията							
1	Включени в заетост лица след преминато обучение за професионална квалификация	брой	ДБТ Разград	253	93	400	500
Специфична цел 3.3. Подобряване на качеството и осигуряване на равен достъп до здравни услуги на населението							
1	Брой население на 1 лекар	брой	НЦЗИ	525	245*	400	300
2	Брой население на 1 дентален лекар	брой	НЦЗИ	1 507	1 071*	1 300	1 100
Специфична цел 3.4. Подобряване качеството на социални услуги и развитие на услуги в общността за превенция на социалното изключване и изолацията							
1	Разкрити алтернативни социални услуги	брой	Община Разград	6	1	11	15
2	Обслужени потребители на социални услуги	брой	Община Разград	856	1 641	895	100
Специфична цел 3.5. Съхраняване на културната идентичност и създаване на условия за богат културен живот, спорт и свободно време							
1	Организиране на различни форми за изява – прегледи на любителското творчество, фестивали, конкурси, изложби и др.	брой	Община Разград	10	35	18	26
2	Активно спортуващи лица	брой	Община Разград	600	740	800	1 000

Приоритет 4: Укрепване на институционалната среда в услуга на гражданите и бизнеса							
Специфична цел 4.1. Развитие на междуинституционалното и междуобщинското сътрудничество							
1	Стойност на реализирани съвместни проекти	хил. лв.	Община Разград	НП	-	700	800
Специфична цел 4.2. Развитие на административния капацитет и повишаване качеството на публичните услуги							
1	Общински служители с висше образование	%	Община Разград	59	52	68	75
2	Изпълнени проекти по оперативни програми от Община Разград	брой	Община Разград	39	1	70	100
Специфична цел 4.3. Международно сътрудничество и разширяване участието на гражданското общество в подкрепа на местното развитие							
1	Реализирани инициативи с побратимени градове	брой	Община Разград	НП	10	4	8
2	Участие и сътрудничество с регионалните и международни сдружения	брой	Община Разград	НП	4	7	12

**Последни актуални данни, предоставени от НСИ към 31.12.2015 г.*

III. ПРЕДПРИЕТИ ДЕЙСТВИЯ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ЕФЕКТИВНОСТ И ЕФИКАСНОСТ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПЛАНА

1. Мерките за наблюдение и използвани механизми за събиране, обработване и анализ на данни

Със Заповед № 8 от 04.01.2017 г. на кмета на Община Разград е определена Работна група за изготвяне на Годишен доклад за наблюдение на изпълнението на ОПР за периода 2014-2020 г. за 2016 година. На заседание на работната група бе създадена организация по изготвяне на годишния доклад – подготовка на информации по структурни направления, срок, в който да бъдат изготвени, обобщаване на информацията и др.

Събирането на необходимата информация е извършено чрез:

Писмени запитвания

- С официални писма е поискана статистическа информация по актуални икономически показатели и данни за състоянието на пазара на труда в община Разград и област Разград, както и друга информация по индикатори, отразяващи изпълнението на отделни мерки от ОПР 2014-2020 за наблюдавания период от: Отдел „Статистически изследвания“ – Разград към ТСБ - Север, Дирекция „Бюро по труда“ – Разград, Общинска служба по земеделие-Разград, АПИ „Областно пътно управление“ – Разград, Районна здравна инспекция – Разград, МБАЛ „Св. Иван Рилски - Разград“ АД и МСП с ключови за региона производства.

Получена е обратна информация от всички изброени по-горе администрации, организации и фирми.

- На електронен носител - от ръководителите на дирекции и отдели от общинска администрация: дирекции „Програми и околна среда“, „Култура, спорт и туризъм“, „Хуманитарни дейности“, „Финансови дейности и местни данъци и такси“, отдели „Образование“, „Програми и проекти“, „Общинска собственост и земеделие“, „Инвестиционни дейности“, „Социални дейности“, Секретар на Община Разград, Главен архитект на Община Разград, е получена информация, относно постигнатия напредък по изпълнението на конкретни мерки и дейности от ОПР.

Запитвания по телефона

С цел набиране на допълнителна и прецизиране на предоставената информация за някои от мерките и дейности на плана са проведени телефонни разговори с експерти от различните функционални отдели в общинска администрация, ръководители на проекти, ръководители на общински предприятия, Отдел „Статистически изследвания“ – Разград към ТСБ - Север, Дирекция „Бюро по труда“ – Разград, Общинска служба по земеделие – Разград, МСП и други.

Набиране на информация от интернет страниците на министерства и институции

- Информационна система за управление и наблюдение на ЕС в България - <https://eumis2020.government.bg/>;
- Национален статистически институт - <http://www.nsi.bg/>;

Използвани механизми за обработка и анализ на данните:

- прилагане на статистически методи за анализ на получената информация;
- проследяване на тенденцията от получените данни;
- формулиране на изводи за перспективата за развитие на съответния сектор;
- обсъждане и обработване на предложения за предприемане на коригиращи действия.

2. Преглед на проблемите, възникнали в процеса на прилагане на плана и мерки за преодоляването им

Регистриран проблем при изготвяне на годишния доклад за наблюдение изпълнението на плана е липсата на актуална статистическа информация за 2016 г., необходима за изготвяне на социално-икономическия анализ. На поисканите данни по основните икономически показатели за община Разград към 31 декември 2016 г., Отдел „Статистически изследвания“ – Разград към ТСБ - Север предостави данни към м. декември 2015 г. По тази причина анализът не коментира актуални статистически данни, а отразява тенденции в развитието.

В процеса на изпълнение на плана се реализират или са реализирани дейности, които се отнасят към повече от една дейност, мярка, специфична цел и поради невъзможност същите да бъдат разграничени се затруднява проследяването на напредъка.

Следва да се отбележи фактът, че за реализацията на мерките и специфичните цели, заложи в ОПР 2014-2020 г. на Община Разград е предвиден значителен финансов ресурс от различни източници – общински бюджет, държавен бюджет, европейски структурни и инвестиционни фондове, публично-частно партньорство и др. Към

настоящият момент, обаче, достъпът до европейско финансиране по някои от оперативните програми е силно ограничен за Община Разград, поради определяните индивидуални размери на финансиране за общините. Пример в това отношение е ОП „Региони в растеж 2014 -2020“ г., по която за реализация на инвестиционната програма на Община Разград бе лимитиран ресурс от приблизително 20 млн.лв., който разпределен във времето до 2023 г. е изключително недостатъчен за изпълнение на по-голям брой значими инфраструктурни проекти в сферата на благоустрояването на градската среда или образователната, културната, социалната инфраструктура или други. От друга страна, бизнесът все още не е отворен към създаването на публично-частни партньорства за изпълнение на по-големи по мащаб проекти. При все това, през изтеклата година са реализирани съвместни инициативи, които дори бидейки инцидентни, имат значение за подобряване ежедневието в Разград. Основен приходоизточник за изпълнение на инфраструктурни мерки в различните сфери за изминалата година е общинския бюджет.

Тези изводи налагат преразглеждане на мерките за реализацията на ОПР, източниците и обема на тяхното финансиране.

3. Мерки за осигуряване на информация и публичност

Важна предпоставка за постигане целите и приоритетите на плана са публичността и информираността на местната общност. Чрез тях индиректно се създават разбиране и ангажираност към изпълнението на целите на програмата. Информация за изпълнението на проекти и дейности, залегнали в приоритетите на ОПР, се получава от организирани периодични пресконференции на ръководството на Община Разград със средствата за масова информация, пресконференции по повод подписване на договори за предоставяне на БФП по оперативни програми, публикации в печатната/електронна преса и на интернет страницата на Община Разград за напредъка по изпълнението на финансирани проекти. Презентационните материали и брошури, които се изработват и разпространяват са ефективно средство за информация и публичност на всички проекти, които се изпълняват и са включени в плана за реализация.

Общинският план за развитие 2014-2020 на Община Разград и Годишните доклади за напредъка по изпълнението му за 2014 г. и 2015 г. са публикувани на официалната интернет страница на Община Разград.

4. Мерки за постигане на необходимото съответствие на ОПР със секторните политики, планове и програми на територията на общината

Общинският план за развитие на Общината е разработен в съответствие с изискванията на Закона за регионалното развитие. Пряко кореспондира с Областната стратегия за развитие на област Разград, Регионалния план за развитие на Северен централен район и индиректно с Националната стратегия за регионално развитие 2012 - 2022.

При необходимост и след извършване на междинната оценка за изпълнение на плана, следва да се предприемат коригиращи действия на база изготвения анализ и предложенията от заинтересовани страни по реализация на заложените мерки и дейности.

5. Мерки за прилагане на принципа за партньорство

Прилагането на принципа на партньорство е от изключително значение за по-ефективно прилагане на финансовите инструменти на ЕС. За това и в процеса на реализация на ОПР принципът се прилага най-вече в областта на реализация на проекти. Това са предимно партньорства в областта на развитие и разширяване на социалните услуги, подобряване качеството на образованието, мероприятия от културния живот на Разград.

Следва да бъде отбелязано, че за подобряване на инвестиционния климат, нарастване на инвестициите за научни изследвания, иновации и технологично развитие и създаване на нови работни места през м. октомври 2016 г. ОБС – Разград прие Наредба № 28 за насърчаване на инвестициите с общинско значение в община Разград. По-значимо събитие през 2016 г. бе и финализирането на концесионната процедура за предоставяне на стадион „Лудогорец арена“ за срок от 35 години.

IV. ПРОЕКТИ, ДОПРИНАСЯЩИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ И НА ОБЛАСТНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ.

Проектната дейност в общинска администрация Разград през 2016 г. е белязана от подготовка и последващ старт на проектни предложения, финансирани от ЕСИФ вече в рамките на програмен период 2014-2020 г. От съществено значение по отношение изпълнението на инфраструктурни дейности за подобряване на социално-икономическото състояние на населението в общината са подадените в рамките на Инвестиционната програма за устойчиво и интегрирано градско развитие на община Разград 2020 проектни предложения:

за благоустрояване на жк. "Орел" чрез интервенции, насочени към паркоустройство, изграждане, реконструкция и рехабилитация на зелени площи, обслужващи улици и паркоместа, детски и спортни площадки, изграждане на енергоспестяващо осветление, алейна мрежа, кътове за отдих, пешеходни алеи и тротоари и др.

и

за подобряване състоянието на образователната инфраструктура и изпълнение на мерки за енергийна ефективност в 12 обекти на образователната инфраструктура (ДГ "Райна Княгиня", ДГ "Славейче", Детска ясла "Слънчево детство", ПГПЧЕ "Екзарх Йосиф", ОУ "Н. Й. Вапцаров", Изграждане на физкултурен салон към ПГПЧЕ "Екзарх Йосиф", Детска ясла "Звездици", ДГ №4 "Митко Палаузов", ДГ №6 "Шестте ястребинчета", ДГ №12 "Зорница", ДГ №3 "Приказка", ДГ №5 "Незабравка",

както и отворената за кандидатстване в края на 2016 г. комбинирана процедура за проектиране и изграждане на компостиращи инсталации и на инсталации за предварително третиране на битови отпадъци.

По отношение на проектите, насочени към предоставянето на социални услуги на населението, през 2016 г. следва да бъде отбелязана тенденцията за непрекъсваемост на услугата „обществена трапезария“ и осигуряване на топъл обяд, както и стартирането на областен модел на управление и предоставяне на услугата "Приемна грижа".

Проекти с бенефициент Община Разград

През календарната 2016 г. Община Разград в качеството си на бенефициент реализира 10 проекта (7 проекта, финансирани по оперативните програми на Р България, 1 проект, финансиран по проект „Красива България“ на МТСП и 2 бр. проекти, финансирани по фонд „Социална закрила“ на МТСП.

През 2016 г. е приключен проект „Нови възможности за грижа“ по ОП „РЧР“ 2014-2020, а стартирали и изпълнени през същата година са 2 бр. проекти за „Обществена трапезария“ по фонд „Социална закрила“ и 1 проект по проект „Красива България“.

Разпределението на проектите (стартирали и в процес на изпълнение през 2016 г.) по оперативни програми е както следва:

4 проекта по ОП „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 г.;

1 проект по ОП „Добро управление“;

1 проект по ОП „Региони в растеж“ 2014 – 2020 г.;

1 проект по ОП за храни и/или материално осигуряване.

Стойността на сключените договори за финансиране през 2016 г. е както следва:

- проект "Осигуряване функционирането на Областен информационен център Разград" по ОП "Добро управление" - 314 594,95 лв.

- проект "Създаване на център към Домашен социален патронаж гр. Разград за почасово предоставяне на услуги за социално включване" по ОП "Развитие на човешките ресурси" 2014 - 2020 - 498 556,00 лв.

- проект "Осигуряване на материална база за предоставяне на резидентна социална услуга Център за настаняване от семеен тип, чрез вътрешно преустройство на етажи от сграда и внедряване на мерки за енергийна ефективност" по проект „Красива България“ - 139 488,00 лв.

- проект "Превенция на социалното изключване и намаляване на бедността сред децата от Община Разград" по ОП "Развитие на човешките ресурси" 2014 - 2020 - 588 567,00 лв.

- проект "Подобряване на административния капацитет на Община Разград за изпълнение на Приоритетна ос 1 "Устойчиво и интегрирано градско развитие" на ОПРР 2014 - 2020 г." по ОП "Региони в растеж" 2014 - 2020 г. - 106 167,76 лв.

- проект "Осигуряване на топъл обяд в община Разград" по Оперативна програма за храни и/или материално осигуряване - 29 348,00 лв.

- проект "Обществена трапезария", финансиран по Фонд „Социална закрила“ към МТСП (м. януари – м. април 2016 г.)- 9 545,00 лв.

- проект "Разкриване на Обществена трапезария в Община Разград", финансиран по Фонд „Социална закрила“ към МТСП (м. октомври – м. декември 2016 г.) - 7 360,00 лв.

Проекти в процес на изпълнение през 2016 г. и приключили през същата година

"Нови възможности за грижа" (Община Разград е партньор по проекта), финансиран от Агенция за социално подпомагане чрез ОП "Развитие на човешките ресурси" 2014 - 2020", Процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Нови алтернативи“, Приоритетна ос 2: «Намаляване на бедността и насърчаване на социалното изключване».

Период на изпълнение – 12 месеца (от 18.03.2015 г. до 29.02.2016 г.)

Общ бюджет - 64 966 534,16 лв. (за всички партньори по проекта)

Постигнати резултати: Приети 263 заявления от кандидат-потребители на социалната услуга „Личен асистент“ и 249 заявления от кандидати за лични асистенти. За

предоставяне на здравни услуги са приети заявления от 14 медицински специалисти. Оценени са 255 кандидат-потребители. От 249-те кандидати за лични асистенти на интервюта са се явили 243. В организираното въвеждащо обучение са включени 103 кандидати за лични асистенти. В поддържащото обучение са включени 124 лични асистенти. Супервизия е проведена на 124 лични асистенти. От подадените заявления от 14 медицински специалисти с 10 са сключени договори за предоставяне на здравни услуги. Съгласно определената часова квота за община Разград от стартирането на дейностите, услуги са предоставяни на 145 потребители от 147 лични асистенти. Преди приключване на дейностите са отпаднали 17 потребители и 17 лични асистенти. През м. февруари 2016 г. на 118 потребители са предоставени и здравни услуги от назначени медицински специалисти. В периода от стартиране на дейностите до приключването им са извършени 1225 ежемесечни проверки по контрол на качеството на услугите.

"Осигуряване на материална база за предоставяне на резидентна социална услуга Център за настаняване от семеен тип, чрез вътрешно преустройство на етажи от сграда и внедряване на мерки за енергийна ефективност", финансиран по проект „Красива България“ на МТСП, Мярка 02-01 „Подобряване на социалните услуги от резидентен тип“
Период на изпълнение: 7 месеца (21.03.2016 г. – 31.10.2016 г.)

Общ бюджет: 139 488,00 лв.

Постигнати резултати: Подобрени условия на живот на групи в неравностойно положение чрез обновяване или създаване/изграждане на подходяща и ефективна социална инфраструктура за предоставяне на социални услуги в общността от резидентен тип, които заменят институционалната грижа.

"Обществена трапезария", финансиран от Фонд „Социална закрила“ към МТСП.

Период на изпълнение: 4 месеца (от 01.01.2016 г. до 30.04.2016 г.)

Общ бюджет: 9545,00 лв.

Постигнати резултати: Предоставена услуга „Обществена трапезария“ на 50 потребители - лица и семейства на месечно подпомагане с доход, по-нисък от диференцирания минимален доход; лица с доказана липса на доходи и близки, които да се грижат за тях; самотно живеещи лица и семейства, получаващи минимални пенсии за осигурителен стаж и възраст, за инвалидност, наследствени пенсии; скитащи и бездомни лица и деца.

"Разкриване на Обществена трапезария в Община Разград", финансиран от Фонд „Социална закрила“ към МТСП.

Период на изпълнение: 3 месеца (от 03.10.2016 г. до 31.12.2016 г.)¹

Общ бюджет: 7 360,00 лв.

Постигнати резултати: Предоставена услуга „Обществена трапезария“ на 50 потребители - лица и семейства на месечно подпомагане с доход, по-нисък от диференцирания минимален доход; лица с доказана липса на доходи и близки, които да се грижат за тях; самотно живеещи лица и семейства, получаващи минимални пенсии за осигурителен стаж и възраст, за инвалидност, наследствени пенсии; скитащи и бездомни лица и деца.

Проекти в процес на изпълнение през 2016 г. и продължаващи през 2017 г.

"Осигуряване на топъл обяд в община Разград", финансиран по Оперативна програма за храни и/или материално осигуряване, Операция тип 3: "Осигуряване на топъл обяд",

¹ На 27.12.2016 г. е сключен нов договор за реализиране на социалната услуга "обществена трапезария" за периода 01.01.2017 - 31.12.2017 г.

процедура за директно предоставяне на БФП BG05FMOP001-03.02 "Осигуряване на топъл обяд - 2016"

Период на изпълнение: 11 месеца (01.06.2016 г. – 30.04.2017 г.)

Общ бюджет: 29 348,00 лв.

Очаквани резултати: Предоставяне на топъл обяд на 50 лица, индивидуално консултиране относно възможностите за ползване на други социални услуги, предоставяни на територията на община Разград, административни общински услуги, консултиране относно здравословно и балансирано хранене и други форми на подкрепа предвид нуждите и проблемите на бенефициентите.

"Приеми ме 2015" (Община Разград е партньор по проекта), финансиран по ОП "Развитие на човешките ресурси" 2014 - 2020", Приоритетна ос 2: „Намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване“, Инвестиционен приоритет 3 „Повишаване на достъпа до услуги, които са на достъпна цена, устойчиви и висококачествени, включително здравни и социални услуги от общ интерес“, процедура за директно предоставяне на БФП BG05M9OP001-2.003 "Приеми ме 2015".

Период на изпълнение – 36 месеца (от 11.12.2015 г. - 31.12.2018 г.)

Общ бюджет 51 600 000, 00 лв. (за всички партньори по проекта)

Очаквани резултати: Подкрепа на процеса на деинституционализация на деца чрез продължаване и надграждане на устойчивия модел за развитие на заместваща семейна грижа за деца, настанени в специализирани институции, деца в риск и деца с увреждания; Развиване на нови модели на работа и услуги за деца в риск и техните родители; Разширяване на възможностите за развитие на приемната грижа чрез подкрепа за предоставяне на „специализирана приемна грижа“; Допълване и надграждане на проект „И аз имам семейство“, операция BG051PO001-5.2.11 – „Приеми ме“ по ОП „Развитие на човешките ресурси“ 2007-2013 г.

"Осигуряване функционирането на Областен информационен център Разград" (договорът за финансиране на проекта е подписан на 26.02.2016 г.) по ОП "Добро управление", Приоритетна ос 4: "Техническа помощ за управлението на Европейски структурни и инвестиционни фондове", процедура BG05SFOP001-4.001 „Осигуряване функционирането на националната мрежа от 27 областни информационни центрове“.

Период на изпълнение – 36 месеца (от 13.12.2015 г. до 31.12.2018 г.)

Общ бюджет - 314 594,95 лв.

Очаквани резултати: Осигуряване на ефективно функциониране на Областен информационен център Разград; Надграждане на постигнатите до момента резултати с цел повишаване информираността на гражданите, достъпността до информация и популяризиране на възможностите, които ЕС предоставя през програмен период 2014 - 2020 г.

"Създаване на център към Домашен социален патронаж гр. Разград за почасово предоставяне на услуги за социално включване", финансиран по ОП "Развитие на човешките ресурси" 2014 - 2020", Приоритетна ос 2: „Намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване“, Инвестиционен приоритет 3 „Повишаване на достъпа до услуги, които са на достъпна цена, устойчиви и висококачествени, включително здравни и социални услуги от общ интерес", процедура BG05M9OP001-2.002 „Независим живот“.

Период на изпълнение – 22 месеца (от 01.02.2016 г. до 01.12.2017 г.)

Общ бюджет 498 556,00 лв.

Очаквани резултати: В рамките на 18 месеца 20 лични асистенти и 15 домашни помощника ще предоставят помощ и подкрепа на общо 200 лица в риск. Центърът за социални услуги ще предоставя почасова комплексна услуга за лична помощ и домашна грижа, за социална подкрепа и помощ при комунално-битови дейности. Ще бъде наложен нов подход на грижа за постигане на физическо, психическо, емоционално и социално благополучие, възможност за превенция, профилактика, лечение и възстановяване на двигателната активност на потребителите чрез кинезитерапия по домовете. Наетите по проекта лица ще бъдат обучени, на същите ще бъде оказвана професионална подкрепа за вентилиране на емоциите и освобождаване на напрежението, супервизия и психологическо консултиране, оказване на професионална подкрепа.

"Превенция на социалното изключване и намаляване на бедността сред децата от Община Разград", финансиран по ОП "Развитие на човешките ресурси 2014 - 2020", Приоритетна ос 2 „Намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване“, Инвестиционен приоритет 3: „Повишаване на достъпа до услуги, които са на достъпна цена, устойчиви и висококачествени, включително здравни и социални услуги от общ интерес“, процедура за директно предоставяне на БФП BG05M90P001-2.004 "Услуги за ранно детско развитие"

Период на изпълнение: 27 месеца (от 01.07.2016 г. до 01.10.2018 г.)

Общ бюджет: 588 567,00 лв.

Очаквани резултати: Превенция на социалното изключване, намаляване на бедността сред децата чрез инвестиции в ранното детско развитие и чрез подкрепа за дейността на създадените по Проекта за социално включване интегрирани услуги за ранно детско развитие, насочени към деца до 7 годишна възраст от уязвими групи, вкл. деца с увреждания и техните семейства, както и бъдещи родители; Осигурена подкрепа на деца в ранна детска възраст и техните семейства за подобряване на достъпа до здравна грижа, формиране на родителски умения, подобряване на семейната среда, повишаване на училищната готовност на децата за включване в образователната система, както и предотвратяване на настаняването на деца в специализирани институции.

"Подобряване на административния капацитет на Община Разград за изпълнение на Приоритетна ос 1 "Устойчиво и интегрирано градско развитие" на ОПРР 2014 - 2020 г.", финансиран по ОП "Региони в растеж 2014 - 2020 г.", Приоритетна ос 8 "Техническа помощ", процедура "Бюджетна линия за 39 общини - бенефициенти по приоритетна ос 1 на ОПРР 2014-2020"

Период на изпълнение: 61 месеца (от 04.07.2016 г. до 04.08.2021 г.)

Общ бюджет: 106 167,76 лв.

Очаквани резултати: Финансово обезпечаване на работата на членовете на Междинното звено за оценка на проектни предложения за кандидатстване по Приоритетна ос 1 "Устойчиво и интегрирано градско развитие" на Оперативна програма "Региони в растеж" 2014-2020 г., в т.ч. на наетите външни оценители; финансово обезпечаване на работата на екипа по управление и изпълнение на Инвестиционна програма за устойчиво и интегрирано градско развитие на община Разград 2020 за периода до 2023 г.; предоставяне на възможност за участие в програми и обучения за обмен на опит и добри практики на членовете на Междинното звено и екипа по управление и изпълнение на Инвестиционна програма за устойчиво и интегрирано градско развитие на община Разград 2020.

С Решение № РД 02-36-286 /04.04.2016 г. на Ръководителя на Управляващия орган на ОПРР е одобрена "Инвестиционна програма за устойчиво и интегрирано градско развитие на община Разград 2020", финансирана по ОП "Региони в растеж 2014 - 2020 г.", Приоритетна ос 1 "Устойчиво и интегрирано градско развитие", процедура BG16RFOP001-1.001-039 "Изпълнение на интегрирани планове за градско възстановяване и развитие 2014-2020-Инвестиционни програми" на стойност 19 829 481,70 лв. и със срок на действие на споразумението за реализацията ѝ до 31.12.2023 г. В рамките на Инвестиционната програма през м. юли 2016 г. бяха подадени за оценка две проектни предложения: **"Паркоустройство на зелените площи в кв. "Орел", град Разград"** на обща стойност 5 948 844,51 лв. и **„Ремонт, обновяване на материално - техническата база и мерки за енергийна ефективност в образователните институции на територията на град Разград“** на обща стойност 9 897 137,19 лв.

Проекти с бенефициенти фирми, НПО и други²

На територията на община Разград през 2016 г. по процедури на оперативните програми са изпълнявани следните проекти:

„Осигуряване на възможности за трайна заетост във Валли-10 ЕООД“ по ОП "Развитие на човешките ресурси"

Бенефициент: "Валли-10" ЕООД, гр. Разград

Период на изпълнение: 05.08.2016 г. – 05.10.2017 г.

Общ бюджет: 187 320,33 лв.

Целите, които си поставят с проекта е да се осигури трайна интеграция на пазара на труда на безработни лица в сферата на строителството чрез разкриването на 14 работни места и подобряване на знанията на лицата чрез провеждане на обучения, както и натрупване на трудов и професионален опит.

„Подобряване на производствения капацитет на Инокс ООД , гр. Разград“ по ОП "Иновации и конкурентоспособност"

Бенефициент: "Инокс" ООД, гр. Разград

Период на изпълнение: 20.06.2016 г. – 20.02.2017 г.

Общ бюджет: 372 550,40 лв.

В рамките на проекта ще бъдат извършени инвестиции в оборудване, представляващо нови технологии за подобряване на ресурсната ефективност и ефикасност в производствения процес. Машините, закупени с помощта на проекта ще допринесат за: подобряване на производствения капацитет, повишаване качеството на продукцията, създаване на експортен потенциал на Инокс ООД.

„Подобряване на производствения капацитет в "Йотов" ООД“ по ОП "Иновации и конкурентоспособност"

Бенефициент: „ЙОТОВ“ ООД, гр. Разград

Период на изпълнение: 09.02.2016 г. – 19.12.2016 г.

Общ бюджет: 642 027,46 лв.

По проекта е извършено технологично обновление в „Йотов“ ООД и усъвършенстване на производствените процеси чрез доставка и внедряване в производството на специализирани високотехнологични машини за обработка на метали - фибро лазер и

² Данните са извлечени от ИСУН 2020

струг с цифрово-програмно управление, както и повишаване на ефективността и конкурентоспособността му, което ще допринесе за утвърждаването и развитието на предприятието на националния и предимно на международните пазари.

„Подобряване на производствения капацитет и експортния потенциал на „МАТ“ ООД“ по ОП "Иновации и конкурентоспособност"

Бенефициент: „МАТ“ ООД, гр. Разград

Период на изпълнение: 20.06.2016 г. – 20.06.2017 г.

Общ бюджет: 1 608 066,49 лв.

Проектът предвижда инвестиция в материални активи за автоматизиране и оптимизиране на производствените процеси, както и подобряване на ресурсната ефективност и ефикасност, като условие за устойчивото развитие на "МАТ" ООД.

„Подобряване достъпа до заетост и качеството на работните места в Меслукс ЕООД“ по ОП "Развитие на човешките ресурси"

Бенефициент: „МЕСЛУКС“ ООД, гр. Разград

Период на изпълнение: 23.08.2016 г. – 23.10.2017 г.

Общ бюджет: 60 254,88 лв.

Проектът предвижда създаване на условия за заетост на 6 безработни и/или неактивни лица за период до 12 месеца и закупуване на оборудване, обзавеждане, ДМА и стопански инвентар, свързани със създаването на новите работни места.

„Подобряване на производствения капацитет и експортния потенциал на "ПОЛИ КОРЕКТ" ЕООД“ по ОП "Иновации и конкурентоспособност"

Бенефициент: „ПОЛИ КОРЕКТ“ ЕООД, с. Гецово

Период на изпълнение: 11 месеца (23.12.2015 г. – 10.11.2016 г.)

Общ бюджет: 231 610,00 лв.

Проектът предвижда реализиране на инвестиция в материални активи - бояджийски робот с хартиена лента и автоматична пробивна машина за подобряване на производствения капацитет на дружеството и ресурсната ефективност.

V. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

Отчетната 2016 г. се характеризира с реализирането на дейности за подобряване условията и качеството на живот на населението на общината, инфраструктурата и услугите, естетизация на средата на обитаване, финансирани не само чрез общинския и държавен бюджети, но и чрез използване възможностите по отворените схеми по оперативните програми и различните други покани за подаване на проектни предложения. Изключително важно условие за постигане визията за развитие на общината „Община Разград – благоприятно място за живот, бизнес и инвестиции, със съхранени природа и културна идентичност, развити икономика и туризъм“ ще бъде последващото навременно и ефективно изпълнение на одобрените проекти по инвестиционната програма, както и успешното кандидатстване по процедура „Комбинирана процедура за проектиране и изграждане на компостиращи инсталации и на инсталации за предварително третиране на битови отпадъци“ по ОПОС и по-мощно прилагане на територията на общината на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради. При все това, следва да се обърне по-голямо внимание на дейностите в подкрепа засилване на партньорството между всички институции, заинтересовани лица и структури на гражданското общество в процеса на реализиране на стратегическите цели и намерения.